

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Prezident
"büdcə vəsaitlərini
qənaətlə
işlədin"
tapşırığını
verdi
yazısı səh.3-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 13 oktyabr 2015-ci il Çərşənbə axşamı № 226 (6254) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

"Şapka Mamed" borclarını almaq üçün qoçu dəstəsi saxlayır" - qalmaql

"Turanbank"ın sahibinin müştərilərdən kreditlərini hədə-qorxu yolu ilə aldığı iddia olunur; girov təminatlı istehlak kreditləri müştərilərdən məhkəmə yolu ilə deyil, reket üsulu ilə geri alınır

yazısı səh.10-də

Partiyaların seçki şüarları - cəmiyyətə kim hansı mesajı verir...

yazısı səh.6-də

ABŞ-dan hakimiyyətə sanksiya xəbərdarlığına müxalifətdən fərqli münasibət

yazısı səh.9-də

İqbal Ağazadə Araz Əlizadəyə sərt cavab verdi

yazısı səh.6-də

"Meydan TV" və AzadlıqRadiosu qanundan kənar elan olundu

yazısı səh.11-də

Ermənilər Qarabağda yeni qəsəbə salır, ATƏT isə danışıqlara çağırır

yazısı səh.13-də

Gürcüstan bizi Rusiyaya "satsa"... Bakının "B" planı varmı?

yazısı səh.11-də

Banklara borcu olan vətəndaş ölkədən qaçmaq istəyərkən saxlanıldı

yazısı səh.14-də

BVF yeni böhranın anonsunu verdi

yazısı səh.15-də

Xalq artisti zəhərlənmə diaqnozu ilə xəstəxanaya yerləşdirildi

yazısı səh.14-də

Havalar soyudu, "dəm qazı terroru" başladı...

yazısı səh.15-də

Asif Hüseynov Siyazənə icra başçısı təyin edildi

yazısı səh.2-də

Məmmədovlar klanını qara günə Ağ Ev iddiası qoyub

ZİYA MƏMMƏDOVU BİTİRƏN

ŞOK SƏBƏB - "SİYASİ XƏYANƏT"

ABŞ-da prezident seçkilərinin ilkin mərhələsi başladıqdan sonra nazir və oğlu Azərbaycan iqtidarını şərikləri olan Donald Trampa həm maddi, həm də siyasi dəstək verməyə razı salmaq istəyib; Məmmədovların niyə uzaq Amerikada olan seçkilərlə bu qədər ciddi maraqlanmasının səbəbi üzə çıxdıqda isə...

Vaşinqtonla Bakı arasında yeni gərginlik - Kreml pusquda...

ABŞ-ın qadın senatorları Senata Azərbaycana dair sərt qətnamə layihəsi təqdim etdilər; eyni gündə Konqresin maliyyələşdirdiyi AzadlıqRadiosu ölkəmizdə qanunsuz elan olundu; bölgənin taleyi Azərbaycanda həll olunarkən münasibətlər kritik nöqtəyə doğru gedir... yazısı səh.8-də

Elton Məmmədovun oğlu kafesində qumarxana açılmış

yazısı səh.3-də

"Virtual səsvermədə" Pənah Hüseynə qarşı saxtakarlıq...

yazısı səh.6-də

Rauf Arifoğlu: "ANS-in söz və mətbuat azadlığı anlayışına heç bir aidiyyəti yoxdur"

yazısı səh.4-də

Asif Hüseynov Siyəzənə icra başçısı təyin edildi

Asif Həbib oğlu Hüseynov Siyəzən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilib. APA-nın məlumatına görə, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev müvafiq sərəncam imzalayıb.

A.Hüseynov icra başçısı təyin edilənə qədər SOCAR-ın Sosial İnkişaf İdarəsində çalışıb və burada reis müavini vəzifəsini tutub.

Yeni icra başçısının atası da neftçidir. A.Hüseynovun atası Həbib Hüseynov uzun illərdir ki, SOCAR-da işləyir və şirkətdə müxtəlif vəzifələr tutub.

“Hər hansı əcnəbinin ölkəyə buraxılmaması Azərbaycanın suveren hüququdur”

“Azərbaycanda keçiriləcək parlament seçkilərinə beynəlxalq media tərəfindən böyük diqqət var”.

APA-nın məlumatına görə, bunu Azərbaycan XİN-in mətbuat katibi Hikmət Hacıyev deyib. O bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının “KİV haqqında” Qanununa əsasən xarici media nümayəndələrinin qeydiyyatı ilə bağlı müraciətlər XİN tərəfindən qəbul edilir: “Müsbət haldır ki, beynəlxalq KİV tərəfindən seçkilərə diqqət böyükdür”.

H. Hacıyev “Amnesty International” təşkilatının iki əməkdaşının Azərbaycana buraxılmaması məsələsinə də toxunub: “Azərbaycan Respublikasının ərazisinə əcnəbi vətəndaşların daxil olması “Dövlət sərhədi haqqında”, “Miqrasiya haqqında” qanunlar və digər hüquq sənədlər əsasında tənzimlənir. Hər hansı əcnəbi vətəndaşın ölkə ərazisinə daxil olmasına icazə verilməməsi Azərbaycanın suveren hüququdur”.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Leyla və Arif Yunusların apelyasiya şikayəti üzrə məhkəmə prosesi başladı

Bakı Apelyasiya Məhkəməsində hakim Vüqar Məmmədovun sədrliyi ilə Leyla və Arif Yunusların apelyasiya şikayəti üzrə ilkin baxış iclası başlayıb. Məhkəməni çoxsaylı xarici diplomatik missiyaların nümayəndələri izləyib.

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsi avqustun 13-də Leyla Yunusa 8,5 il, Arif Yunusa 7 il həbs kəsbib. Leyla və Arif Yunus 2014-cü ilin iyulunda həbs olunub. Onlar dələduzluq, qanunsuz sahibkarlıq, vergidən yayınma və sənədlərin saxtalaşdırılmasında ittiham olunurlar. Onlara qarşı dövlətə xeyanət ittihamı isə ayrıca icraata götürüldü.

Yunuslar ittihamları qəbul etmir və siyasi sifariş adlandırır. Leyla və Arif Yunus «Amnesty International» tərəfindən “vicdan məhbusu” elan edilib.

Iclasta Leyla və Arif Yunus məhkəmə zalında şüşə kabinetdə (akvarium) oturdulub. Zalda 15-dən 20-dək məhkəmə nəzarətçisi var.

Yunusların hər ikisinin sifətlərində ağrılarından əziyyət çəkdiyi açıq hiss edilir. Arif Yunus ellərini başının arxa hissəsinə sıxaraq ağrıdan gözlerini yumur. Hakimin “məhkəmə heyətinə etirazınız varmı” - sualına Arif Yunus “Mən özümü pis hiss edirəm.

Məhkəmədə nədən danışıldığını belə bilmirəm” cavabını verib.

Leyla Yunus məhkəmə zalına əlindəki çəliyə dirənərək gətirilir, gözəlində qızırtı var. O, zalda oturanlara müraciət edərək bildirir ki, telefon danışqlarına və görüşlərinə qadağa qoyulub, səhəti pisdür.

“Səhiyyə Nazirliyinin əməkdaşi İftixar Qurbanov və Ədliyyə Nazirliyinin əməkdaşi Murad Məmmədov mənim görüşlərimə və telefon danışqlarıma qadağa qoyub. Məni bu vəziyyətə gətiriblər”, deyərək qeyd edib.

Məhkəmə heyəti təqdim edilən zaman Leyla Yunus zərərçəkmiş nümayəndəsi kimi tanınan Şöhrət Allahmanova etiraz edib. “Bu işdə zərərçəkən yoxdur. Rəna Səfərəliyeva və digərləri məhkəmədə zərər çəkmədiklərini bildirib. Zərərçəkmiş yoxdursa, onun nümayəndəsi burada olmamalıdır”, deyərək Leyla Yunus sədrlik edəninə bildirib.

Bu zaman hakim vəsatəti baxılmamış saxlayıb və növbəti iclasda bununla bağlı yazılı vəsatət veriləməsinin lazımlığını diqqətə çatdırıb.

Leyla və Arif Yunuslar rus dilində tərcüməçi ilə təmin olunub. Yunuslara məhkəmə sənədlərinin rus dilinə tərcümə olunmuş variantı bu gün təqdim olunub. Hakim Yunusların sənədlərlə tanış olması üçün məhkəmənin ilkin baxış iclasını oktyabrın 15-i saat 15-dək təxirə salıb.

Arif Hacılı Musavat Partiyası başqanının müavini, vicdan məhbüsü Fərəc Kərimlini doğum günü münasibətilə təbrik edib. Təbrikdə deyilir:

“Hörmətli Fərəc bəy, əziz dostum!

Sizi doğum günü münasibəti ilə ürəkdən təbrik edir, Sizə uzun ömür, cansağlığı, fədakar mübarizələrdə uğurlar arzulayıram.

Siz çox gənc yaşlarınızdan Musavat Partiyasının sıralarına qoşularaq, ölkəmizin müstəqilliyi və ərəzi bütövlüyü uğrunda

gedən mübarizənin fəal iştirakçılarından biri olmusunuz. Musavat Partiyasının fəal üzvü kimi partiyanın qərarlarının icrasında, Musavat ideologiyasının təbliğində fəallıq göstərirsiniz. Siz gənclərin Musavat Partiyasının sıralarına qoşulması, Gənclər Təşkilatının güclənməsi üçün üzərinizə düşən vəzifələrinizi həmişə məsuliyyətlə yerinə yetirmiş, bu təşkilatın idarə olunmasında bütün bacarıq və gücünüzü sərf etmişsiniz. 2000-ci illərin əvvəllərindən başlayaraq keçirilən kütləvi aksiyalarda, seçki kampaniyalarında xüsusi fəallıq göstərmiş, üzlaşdiyiniz təzyiqlərə baxmayaraq, əqidlənizə sədəqətiniz və fədakarlığınızla başqalarına nümunə olmusunuz. Bu fədakar fəaliyyətinizə görə hakimiyyət tərəfindən şərəflənərək həbs olunmuş, beynəlxalq birlik tərəfindən vicdan məhbüsü kimi tanınmışınız. Həbs olduğundan sonrakı dövrdə də Sizin qürurlu davrayışınız, səmimiyyətiniz və iradəyiniz hər kəsə bir nümunədir. Bütün bu xidmətlərinizə görə Musavat Partiyasının Məclis üzvü seçilmiş, Musavat başqanının müavini təyin olunuz. Siz bu ağır şəraitdə də partiyadaşlarımızla azad, ədalətli və demokratik cəmiyyət quruculuğunu, eləcə də işğal altında olan torpaqlarımızın azad olunması uğrunda mübarizəyə misilsiz dəstək verirsiniz. Fədakar mübarizəniz, işgüzarlığınız, prinsipliliyiniz, səmimiyyətiniz və təvazökarlığınız partiyadaşlarımız və ictimaiyyətin arasında Sizə böyük nüfuz qazandırdı. Şübhəsiz ki, Sizin bu xidmətləriniz zamanında xalqımız və dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndiriləcək.

Hörmətli Fərəc bəy!

Sizi bir daha 30 yaşınızın tamam olması münasibətilə təbrik edir, apardıgımız bu müqəddəs, şərəfli mübarizədə uğurlar arzulayıram”.

Eynulla Fətullayev Avropada saxlanıb

Baş redaktor mühacir axınıni işıqlandırmaq üçün gedib

Araşdırmaçı-jurnalist Eynulla Fətullayev Fransanın Kale şəhərində yerli polis tərəfindən saxlanılıb. Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, insident E.Fətullayevin rəhbərlik etdiyi haqqin.az saytının çəkiliş qrupu La-Manş tunelinin yaxınlığında bu tunel vasitəsilə Britaniyaya keçməyə çalışan qaçqınlar barədə reportaj hazırlayarkən baş verib.

E.Fətullayevlə bərabər operator Əli Sultanov və rejissor İdris Heydərov da saxlanılıb. Polis onların sənədlərini alıb. Hər üç jurnalisti polis məşinində saxlayıblar. Polis onların niyə saxlanıldığını barədə suala cavab verməkdən imtina edib.

“Yeni Müsavat” isə xatırladır ki, E.Fətullayev Avropaya köç edən mühacir axını barədə silsile reportajlar hazırlamaq üçün Avropaya gedib. Baş redaktor buradan videolu müsahibələr də hazırlayacaq.

SEVİNC

“Azərbaycan 2040-cı ilədək hasil edəcəyi qazı artıq satıb”

Türkiyə tərəfi Rusiya qazından imtina etdiyi halda, bunu Azərbaycan qazı ilə kompensasiya etmək mümkün olmayacaq”. “APA-Economics”in xəbərinə görə, bunu Azərbaycanın energetika nazirinin müavini Natıq Abbasov “Rambler. Xəbərlər” portalına açıqlamasında bildirib.

Nazir müavininin sözlərinə görə, bunun səbəbi Azərbaycanın əlavə qaz həcminə malik olmamasıdır: “Azərbaycan 2040-cü ilədək hasil edəcəyi və ixrac üçün nəzərdə tutulan qazı artıq satıb. Əgər əlavə qazımız olsaydı, biz onu daxili tələbatla yönəldərdik”.

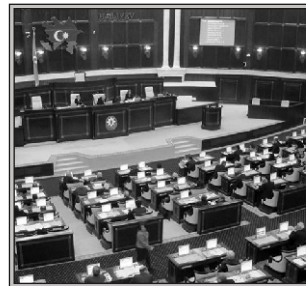
“Elm” tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

- ➔ Ali məktəblər xarici dillər
- ➔ kompyuter kursları
- ➔ Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- ➔ 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- ➔ Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- ➔ Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 metr. R.Rüstəmov-44
 Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;
 Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanında
 Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Milli Məclis 2016-cı ilin dövlət büdcəsinin müzakirəsinə başlayır

Oktyabrın 14-də Milli Məclisin plenar iclasında 2016-cı ilin dövlət büdcəsi müzakirəyə çıxarılaçaq. Parlamentin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, müzakirələr 15 oktyabrda da davam edəcək. Qeyd edək ki, 2016-cı il dövlət və icmal büdcələrinin gəlirlərinin hesablamaları zamanı xam neftin satış qiymətinin 1 bareli üçün 50 ABS dolları götürülüb. Layihəyə görə, gələn ilin dövlət büdcəsinin gəlirləri 14566 mln. manat (bunun 6000 mln. manatı Dövlət Neft Fondundan transferlər təşkil edəcək) proqnozlaşdırılıb.

Gələn ilin dövlət büdcəsinin xərcləri isə 16264 mln. manat proqnozlaşdırılıb. Büdcə kəsirinə gəldikdə, bu, gələn ilin dövlət büdcəsi layihəsində 1698 mln. manat göstərilib. Müqayisə üçün qeyd edək ki, 2015-ci ilin dövlət büdcəsinin gəlirləri 17080 mln. manat, xərcləri 17730 mln. manat, kəsir isə 650 mln. manat olub. Bu isə o deməkdir ki, Azərbaycanın dövlət büdcəsinin gəlirləri 4872 mln. manat, xərcləri 4836 mln. manat proqnozlaşdırılıb.

Yeri gəlmişkən, Milli Məclisin hazırkı tərkibi bundan sonra daha iki iclasda toplaşacaqlar. Deputatların səlahiyyətlərinə isə yeni tərkibin ilk iclasının çağırılması ilə xitam veriləcək.

ELSD

Elza Seyidcahan: “O insanlar vətənini, xalqını, partiyasını da satar”

Mərkəzi Seçki Komissiyası oktyabrın 11-də keçirdiyi iclasında əməkdar artist Elza Seyidcahanın namizədliyinin 54 saylı Şabran-Siyəzən DSK tərəfindən qeydə alınmaması barədə qərarı ləğv edərək onun namizədliyini qeydə alıb.

Olanlar barədə Elza Seyidcahan “Yeni Müsavat”-a açıqlama verib:

“Əsas odur ki, saxtakarlıq adı mənim üzərimdən götürüldü. Əgər bu haqsızlıq yerdə qalsaydı, mən daha heç vaxt bəstəkar kimi mahni bəstələyə bilməzdim...”

Əməkdar artist bundan öncə ona qarşı təzyiqlik və təhdidlər edən barəsində də danışmışdı: “İnsan var ki, yalnız özünü fikirləşir, arzuladığı məqsədə çatmaq üçün hətta vətənini, xalqını, partiyasını da satar. Mən o insanlardan deyiləm. El arasında bizdə belə bir məsələ var: “Adımı sənə qoyum, sənə yana-yana qoyum”. Mənə şər atanlar öz adlarını mənə qoya bilmədilər. Mən özümü seçilmiş hesab edirəm. Çünki mənə etimad göstərən şəxslər yenedən mənə imza atdı. Mən yenedən 550 səsə toplaya bildim. Fəhlələr, müəllimlər şəxsiyyət və rəvəqələrinin şəkillərini çəkib mənə yolladılar. Onlar mənim tapdalanmış hüququmu müdafiə etdilər. Onların hər birinə sağ ol deyirəm”.

Qeyd edək ki, bir neçə gün bundan öncə 54 saylı Şabran-Siyəzən seçki dairəsindən öz təşəbbüsü ilə namizədliyini irəli sürən əməkdar artist Elza Qasimovanın (Seyidcahan) namizədliyi qeydə alınmamışdı. DSK-nın verdiyi qərarə görə toplanan imzaların 43-ü etibarsız sayılıb, imza verən 180 seçici isə imzasından imtina edib.

Əməkdar artistin şikayəti əsasında MSK İşçi Qrupunun apardığı araşdırma zamanı məlum olub ki, 78 nəfərin imzalarından imtina etməsi əsaslıdır, 102 nəfərin imzasından imtina ərəzələri isə əsaslı deyil. MSK İşçi Qrupu hesab edib ki, etibarlı sayılan imzalar da E. Seyidcahanın namizəd kimi qeydə alınması üçün yetərlidir.

Xalidə GƏRAY

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2015-ci ilin 9 ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunları və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclası keçirilib. Prezident bu il dünyada davam edən böhrana, neftin qiymətinin kəskin düşməsinə, ölkəmizə qarşı əsassız təzyiqlərə və bəzi hallarda təxribatlara baxmayaraq, ötən 9 ayda Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf etdiyini bildirib.

Bu dövrdə iqtisadiyyat 3,7 faiz, sənaye istehsalı 2,1 faiz, qeyri-neft sənayesi 10 faizdən çox, kənd təsərrüfatı istehsalı 6,7 faiz artıb. İlin 9 ayında inflyasiya 3,7 faiz təşkil edib, əhalinin pul gəlirləri 5,8 faiz artıb, ölkə iqtisadiyyatına bütün mənbələrdən 16 milyard dollar sərmayə qoyulub.

Dövlətimizin başçısı sosial sahədə icra olunan layihələrdən danışarkən qeyd edib ki, ötən dövrdə ölkədə 34 məktəb, 26 uşaq bağçası, 11 tibb müəssisəsi tikilib və ya əsaslı şəkildə yenidən qurulub. Əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı xeyli iş görüldüyünü deyən prezident xüsusilə ünvanlı sosial yardımın verilməsində şəffaflığın təmin edildiyini vurğulayıb və

bildirib ki, indi 500 min insan, yəni 114 min ailə ünvanlı sosial yardım alır. Yeni iş yerlərinin yaradılması istiqamətində dövlət siyasətinin ardıcıl həyata keçirilməsi nəticəsində 9 ayda ölkədə 87 min yeni iş yerinin açıldığını, bunun da 67 mininin daimi olduğunu deyən İ.Əliyev qazanılan uğurları ölkəmizin müstəqil siyasət aparması və Azərbaycanda sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin olunması, vətəndaş həmrəyliyinin möhkəmləndirilməsi ilə əlaqələndirib.

Dövlət başçısı bu il ölkəmizin tranzit imkanlarının genişləndirilməsi üçün əlamətdar hadisələrin baş verdiyini, Çindən Azərbaycana ilk konteyner qatarının gətirildiyini, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun Azerbay-

"Büdcə vəsaiti qənaətlə işlədilməlidir"

Prezidentin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin ilin 9 ayının yekunlarına dair iclası keçirildi

can hissəsinin tikintisinin başa çatdığını bildirib. "Cənub" qaz dəhlizinin yaradılması ilə bağlı bu ilin 9 ayında xeyli iş görüldüyünü, "Şahdəniz-2" yatağının işlənməsi, TANAP layihəsinin icrası ilə bağlı ciddi addımların atıldığını diqqətə çatdırıb.

Ordu quruculuğu ilə bağlı da ölkədə mühüm işlərin görüldüyünü, bu sahənin gələcək il də prioritet olacağını, ordunun maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi ilə bağlı tədbirlərin görülməyəcəyini vurğulayan prezident təmas xəttində Azərbaycanın tam üstünlüyə yiyələndiyini, düşmənin bütün təxribatlarının qarşısının alındığını, ötən ay təmas xəttində düşmənin təxribat qrupunun məhv edildiyini, onların ağır itkilərinə verdiyini bildirib.

"Dağlıq Qarabağ münaqişəsi beynəlxalq hüquq prinsipləri əsasında və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır", - deyən İlham Əliyev Ermənistandakı kriminal

diktatura rejiminin Dağlıq Qarabağın Ermənistanın ayrılmaz hissəsi olması ilə bağlı verdiyi bəyanata toxunaraq deyib ki, dünya birliyi və beynəlxalq təşkilatlar Dağlıq Qarabağı Azərbaycan ərazisi kimi tanıyır. "Bu gərgin psixoloji durumda verilən bəyanat Ermənistan rəhbərliyini ifşa və biabır edir", - deyən dövlətimizin başçısı xunta rejimindən bundan artığını gözləməyin mümkün olmadığını diqqətə çatdırıb: "Azərbaycan güclü ölkədir, iqtisadi və siyasi sahədə böyük uğurlara imza atıb və regional məsələlərdə mühüm rol oynayır, ölkəmizin iştirakı və razılığı olmadan bölgədə heç bir layihə icra oluna bilməz".

Prezident iqtisadi və hərbi potensialın Azərbaycanın gücünü daha da artırdığını bəyan edib.

Sonra iqtisadiyyat və sənaye naziri Şahin Mustafayev, səhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev, təhsil naziri Mikayıl Cabbarov bu ilin

9 ayında görülən işlərlə bağlı məruzə ediblər.

Yekun nitqində prezident bildirib ki, global rəqabətlik qabiliyyətinə görə Davos İqtisadi Forumu ölkəmizi 40-cı yerdə qərarlaşdırıb. Bununla da Azərbaycan MDB-də birinci yerdədir, beynəlxalq reyting agentlikləri də ölkəmizin reytinglərini yüksəldib. Ölkədə maliyyə intizamının gücləndirilməsinin, izafi xərclərə yol verilməməsinin vacibliyini deyən dövlətimizin başçısı bildirdi ki, prioritet təşkil etməyən layihələrə vəsaitin ayrılması dayandırılmalı, büdcə xərclərinin strukturuna yenidən baxılmalı və büdcə vəsaiti qənaətlə işlədilməlidir. Bundan əlavə, sahibkarlar vergiləri vaxtında ödəməli, onların qarşısında əsassız ödəmələrlə bağlı tələb qoyulmamalıdır. Korrupsiya ilə mübarizə hallarının daha da gücləndirilməsinin, bu sahədə sistem xarakterli islahatların davam etdirilməsinin, "ASAN xidmət" in

fəaliyyətinin genişləndirilməsinin zəruri olduğunu deyən prezident korrupsiya və rüşvətxorluğa qarşı mübarizədə ictimai nəzarətin də gücləndirilməsinin əhəmiyyətindən danışdı. Dövlət başçısı deyib ki, ölkədə dayanıqlı inkişafın təmin olunması üçün bundan sonra da sahibkarlığın inkişafı diqqət mərkəzində saxlanılmalı, xarici sərmayələr daha çox qeyri-neft sektoruna cəlb olunmalı, biznes mühiti yaxşılaşdırılmalı, yoxlamaların tənzimləmə mexanizmləri hazırlanmalı, yoxlamaların və lisenziyaların sayı kəskin şəkildə aşağı salınmalıdır.

İlham Əliyev kənd təsərrüfatının və sənayenin inkişafı, meliorativ tədbirlərin görülməsi, yeni əkin sahələrinin yaradılması, bundan əlavə, dərman bazarında vəziyyətə nəzarətin daha da gücləndirilməsi, metronun yeni stansiyalarının tikintisinin davam etdirilməsinin də vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Birinci Avropa Oyunlarının ölkəmizə marağı daha da artırdığını, turizm sektorunun inkişafına təkan verdiyini deyən dövlətimizin başçısı gələcək illərdə keçiriləcək idman tədbirlərinin də bu baxımdan əhəmiyyətli olacağını bildirdi.

Prezident "Cənub" qaz dəhlizinin tikintisi ilə bağlı tədbirlərin vaxtında həyata keçirilməsinə dair tapşırıqlarını verib, ilin sonuna qədər nəzərdə tutulan bütün tədbirlərin uğurla reallaşacağına əminliyini ifadə edib.

Ziya Məmmədovun qardaşı oğlu saxlanıldı

Aynar Məmmədova məxsus kafedə əməliyyat keçirildi; "Nar cafe"də qumarxana təşkil etdiklərinə görə deputat oğlu və dostları məhkəmə qarşısına çıxarıldılar

Oktabrın 11-də gecə saatlarında nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun qardaşı, deputat Elton Məmmədovun oğlu Aynar Məmmədova məxsus olan, "Şüşəli bazar"ın yanında "Nar" kafesini xüsusi təyinatlılar mühasirəyə alıb, içəridəkiləri, o cümlədən kafenin sahibi Aynar Məmmədovu həbs edib. Həbs edilənlər Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə aparılıb.

Bu barədə məlumat ilk olaraq sosial şəbəkədə yayılıb. Məlumatda qeyd edilirdi ki, Aynar Məmmədova birlikdə, həmin vaxt kafedə olan daha 20 nəfərə yaxın məmur övladı həbs edilib. Həbs edilənlərdən biri də Xəzər rayonunun icra başçısının müavini Vaqif Həsənovun oğludur. Saxlanılan şəxslərin A.Məmmədovun dostları olduğu bildirilir.

Oktabrın 12-də günün birinci yarısında deputat Elton

Məmmədov bu xəbəri təkzib etməyə çalışsa da, sonradan rəsmi qurumlar "Nar" kafesində əməliyyat keçirildiyini və həbslər olduğunu təsdiqlədilər.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən musavat.com-a göndərilən məlumatda "Nar" kafedə polis in əməliyyat keçirdiyi rəsmi şəkildə təsdiqlənib.

Qurumun şöbə rəisi Orxan Mansurzadə bildirib ki, həqiqə-

tən də daxil olmuş məlumat əsasında polis əməkdaşları tərəfindən oktyabrın 11-də "Nar" kafesində qanunsuz mərc oyunlarına qarşı mübarizə üzrə tədbir keçirilib, bu zaman 8 nəfər saxlanılıb: "Onlar barəsində inzibati qaydada protokol tərtib olunaraq cərimə olunmaları üçün məhkəməyə göndərilib".

Daha sonra məlum oldu ki, əməliyyat zamanı saxlanılan şəxslər, o cümlədən Aynar Məmmədov məhkəmə qarşısına çıxarılb.

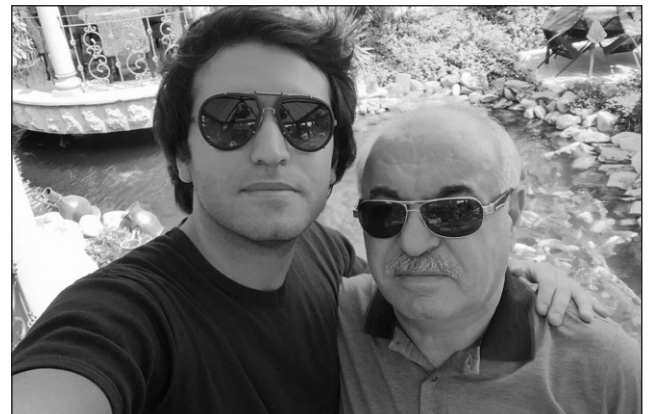
Nərimanov Rayon Məhkəməsinə saxlanılan şəxslərlə bağlı İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 199-3-cü maddəsi ilə inzibati protokol tərtib edilib. Bu maddə

ilə təqsirləndirilən şəxslər 1500 manatdan 2000 manatadək cərimə olunur.

Nərimanov Rayon Məhkəməsindən "Qafqazinfo"ya bildirilib ki, "Bandoedel" tərəfindən saxlanılan və sanksiya ilə məhkəməyə gətirilən şəxslər cərimələndikdən sonra sərbəst buraxılıblar.

Bütün bu xəbərlərdən sonra "Nar cafe"də keçirilən əməliyyat zamanı saxlanılan, məhkəmə qərarı ilə cərimələnərək sərbəst buraxılan Aynar Məmmədov özü hadisə ilə bağlı danışdı. O, atv.az-a açıqlamasında bildirib ki, hazırda işdədir: "Deyə bilərik ki, adıçəkilən obyektə dünnən yoxlama olub. İki nəfər gəlib, 10-15 dəqiqə ərzində yoxlama aparıb, heç bir problem çıxmayıb. Onlar da çıxıb gediblər".

Maraqlıdır ki, Aynar özü hadisəni təsdiqləsə də, atası Elton

Məmmədov xəbəri təkzib etmişdi: "Bu məlumatlar yalandır, boş şeylərdir. Belə yalan məlumatlara görə məni narahat etməyin. Aynar hazırda işdədir".

Onu da qeyd edək ki, E.Məmmədov təkzib ustasıdır. Övladının xoşagəlməz əməlləri ilə bağlı mətbuatda dərc olunan və fakt şəkildə heç bir halda təkzib olunmayan xəbərlərin atası Elton Məmmədov tərəfindən yalanlanması birinci hadisə deyil. Bundan əvvəl də o, oğlunun adı qarşına qalmaqallarda yazılanları, deyilənləri qətiyyətlə təkzib etmişdi. Məsələn, oğlu yenidən aldığı avtomobilləri ilə şəklini paylaşdığı, təbriklər qəbul etdiyi halda, Elton Məmmədov demişdi ki, oğlunun belə maşını yoxdur. Elə çir-

xırdı ki, Aynar Məmmədovun öz-gələrinin maşını ilə şəkil çəkdirmək və bunu sosial şəbəkədə yaymaq kimi xobbisi var.

Gecə saatlarında xüsusi təyinatlıların əməliyyatına məruz qalmış "Nar" kafesi hazırda öz fəaliyyətini davam etdirir. Bu barədə musavat.com-un hadisə yerində olan əməkdaşı xəbər verib.

Əməkdaşımız şahidi olub ki, Ziya Məmmədovun qardaşı oğlu, millət vəkili Elton Məmmədovun oğlu Aynar Məmmədova məxsus iasə obyektində hazırda boşluqdur, yalnız kafedə çalışınlar var.

Musavat.com-un əməkdaşı bildirib ki, kafedə işçilərin Nəriman müəllim kimi müraciət etdikləri şəxs əyləşib və servis getdikcə bərpa olunub: "Orada olarkən öyrəndik ki, kafedə sözügedən əməliyyat ayın 11-dən 12-nə keçən gecə aparılıb. Kafedə qumar oynayan 20 nəfər saxlanılıb". Əməkdaşımız orada olarkən Nəriman adlı şəxs yanındakılardan Aynarın vəziyyətini soruşub. Onlar isə Aynardan xəbərləri olmadıqlarını bildiriblər.

Reportyorumuz qeyd edir ki, kafedə bir fincan sadə qəhvəni ona 4 manata satıblar.

ANS telekanalı ilə bağlı gədən proseslər medianın gündəmindədir. Milli Teleradio Şurası səviyyəsində verilən açıqlamalar, qarşı tərəfin bunu təzib edən cavabları müzakirə mövzudur. Proseslərin gedişi isə telekanalın ciddi şəkildə hədəfə gəldiyini göstərir. Bir-birinin ardınca bağlanan verilişlər, yüksək məbləğdə cərimələr və kanalla bağlı MTRŞ rəsmiləri tərəfindən ciddi tənqidlər... Bunların fonunda isə cəmiyyətdə ANS-lə bağlı dəstək kampaniyası özünü göstərmir. Daha doğrusu, ziyalılar, media kapitanları, siyasətçilərin telekanalı dəstəkləyən bəyanatları, ənənəvi kampaniyalar müşahidə olunmur. Bunun səbəbi nədir?

“Yeni Müsavat” qəzetinin baş redaktoru Rauf Arifoğlu bildirdi ki, ANS-lə bağlı baş verənlər media və söz azadlığının məhdudlaşdırılması prosesi deyil. Onun fikrincə, bu, başqa kateqoriyadan, başqa xarakterdən olan məsələdir: “Ölkədə söz azadlığının məhdudlaşdırılması proseslərində ANS hər zaman hakimiyyətin yanında, mətbuatın qarşısında olub. “Yeni Müsavat”a və mənə qarşı xüsusən aqressiv, qərəzli mövqe nümayiş etdirib. Bizi dəfələrlə məhkəməyə verib, hətta mənə siyasi motivlərlə həbsə alındıqda belə, mənə orada rahat buraxmayıblar, məhkəməyə veriblər. İndiki halda isə ANS-in söz və mətbuat azadlığına hər

Media və siyasət cəmeəsi niyə ANS-i müdafiə etmir?

Rauf Arifoğlu:
“ANS-in söz və mətbuat azadlığı anlayışına heç bir aidiyyəti yoxdur”

Mehman Əliyev:
“Telekanal rəhbərliyi heç vaxt maraqlı olmayıb ki, onu müdafiə etsinlər”

Arif Hacı:
“ANS-in son dövrlərdə tutduğu mövqe təzyiqlərlə üzləşdiyi məqamda mühüm rol oynayır”

hansı bir formada faydalı olduğunu düşünürəm. Bu telekanal illərdir ki, bizim üzümüzə, o cümlədən də müxalifətin üzünə bağlıdır. Mən zamanında onlara dəstək olmuşam - Cəlal Əliyev

Mirşahinə o sözləri deyəndə cavab verməyə cəsarət etmədilər - mən efiyə çıxıb, cavab vermişəm. Lakin vəziyyətləri yaxşılaşan kimi bizi məhkəməyə veriblər, dəfələrlə bərimizdə

“qara piar” kampaniyası aparıblar. Mənim şəxsi qənaətim budur ki, bu cür televiziyaların ölkədə fəaliyyət göstərməsindənsə göstərməməsi daha məqsəduyğundur”.

“Turan” informasiya agentliyinin direktoru Mehman Əliyev isə bu məsələdə fərqli mövqe nümayiş etdirir. O hesab edir ki, ümumiyyətlə, ANS-in müdafiəyə ehtiyacı yoxdur və özü öz problemlərini həll edir: “Özü də maraqlı deyil ki, kimse bu məsələyə qarışsın. Onlar istəməzlər ki, bu prosesi siyasiləşdirsinlər. Bunu münasibət kimi görürlər”.

M.Əliyev bildirdi ki, Milli Teleradio Şurası ilə onların arasında problemlər var. Müsahibimizin sözlərinə görə, bu məsələdə sözügedən qurumun mövqeyi, münasibəti açıq-aydın hiss olunur: “Bu, hər zaman belə olub. ANS heç vaxt maraqlı olmayıb ki, onu müdafiə etsinlər. Nə bir çağırış, nə də bir istək olub. Mediaya gəlincə, media kimisə müdafiə etmək gücündə deyil. Medianın hərsi öz işi, öz kiçik biznesi ilə məşğuldur. Heç kim bu məsələlərə qa-

rişmaq istəmir. Media həmrəyliyi geridə alıb”.

Müsavat Partiyasının başkanı Arif Hacı isə hesab edir ki, ANS-in son dövrlərdə tutduğu mövqe indi həmin televiziya təzyiqlərlə üzləşdiyi məqamda mühüm rol oynayır. Onun fikrincə, bu hadisənin geniş müdafiə kampaniyası ilə müşayiət olunmaması məhz bununla bağlıdır: “İstənilən halda, hakimiyyət strukturlarının mətbuat üzərinə bu şəkildə hücumları hakimiyyətin ölkədə mətbuat orqanlarını, xüsusən televiziya kanallarını öz nəzarəti altında saxlamaq siyasətinin davamıdır”.

“Konkret olaraq Müsavat Partiyası ANS-i müdafiə üçün hansısa addım atacaq mı” sualına cavabda partiya başkanı dedi ki, onun fikrincə, ANS özü bu vəziyyətdən çıxmağın bir yolu nu tapacaq.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Nəqliyyat Nazirliyində kim nə qədər “paket” alır?

50 min manatdan 100 manatadək...

(əvvəli ötən sayımızda)

Nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun ən yaxın çevrəsinə daxil olan şəxslərin nəqliyyat sistemində tutduqları vəzifələrdən uzaqlaşdırılaraq istintaqa cəlb olunması, hətta oğlu Anar Məmmədovun da istintaqların sorğu-sualından ən son anda yayınaraq ölkədən gətməsi xəbəri var. Qaynağımız bildirib ki, Z.Məmmədov 13 illik nazirliyi dövründə Nəqliyyat Nazirliyini podratçı şirkət kimi idarə edib, şəxsi maraqlarına tabe etdirib. Hazırda nazirlikdə, nazirliyə tabe MMC və qurumlarda yoxlamalar gədir.

Ötən sayımızda Nəqliyyat Nazirliyindəki bütün gəlirlərə nazirin qohumlarının nəzarət etdiyini qeyd etmişdik. Redaksiyamıza daxil olan məlumatlarda bildirilirdi ki, Məmmədovlar ölkə daxilində yükdaşmalarına nəzarət etməklə hər il yüz milyonlarla manat gəlir əldə edirlər. Bu sahənin qeyri-rəsmi kuratoru nazirin qardaşı İmran Məmmədovun oğlu Rövşən Məmmədovdur. Redaksiyamıza daxil olan məlumatda deyilir ki, Rövşən Məmmədovun fəaliyyətini Bakıda Avropa Oyunları keçirilən günlərdə Vergilər Nazirliyinin əməkdaşları yoxlayıb. O günlərdə onu Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə Baş İdarəsinə aparıb 7-8 saat saxlayıblar. Sonradan sərbəst buraxılan R.Məmmədov oktyabrın ilk

günlərində yenidən saxlanılıb və buraxılıb. Az əvvəl tutduğu postdan uzaqlaşdırılan “Bakı sərnişin nəqliyyatı” MMC-nin direktor müavini Davud Əfəndiyev də istintaqa cəlb olunub. Qaynağımız bildirir ki, nəqliyyat nazirinin bacısı oğlu olan D.Əfəndiyevin adı Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsində araşdırılan bir cinayət işində keçir. 2 ay əvvəl başlanan cinayət işinin əsasını bir neçə milyon manatın mənimsənilməsi, ələ keçirilməsi təşkil edir. İşdən çıxarılmasına baxmayaraq, bu gün də qeyri-leqal olaraq Beynəlxalq Avtovağzal Kompleksində oturması haqda məlumat var. Bu ilin sentyabrında kompleksə rəhbər təyin olunan Seymur Aslanovun da nəqliyyat nazirinin kadri olduğu bildirilir.

Kompleksin hazırda faktiki olaraq Davud Əfəndiyev tərəfindən idarə edildiyi qeyd olunur.

Nəqliyyat Nazirliyinə tabe olan və Binəqədi rayonunda yerləşən “Yük daşıma” MMC vasitəsilə nəzarət olunur. MMC-nin kassa işlərinə İftixar adlı şəxs nəzarət edir. Bu şəxs Məmmədovların adını hesab olunur. Sahibkarlardan qeyri-rəsmi pullar onun vasitəsilə alınır.

***

Nəqliyyat nazirinin, onun qardaşlarının var-dövləti haq-

da əfsanələr dolur. Qaynağımız iddia edir ki, Ziya Məmmədovun ölkə ərazisində ümumilikdə 38 villası var. Həmin villaların bir neçəsi nazirə hədiyyə olunub. Onun qardaşlarının mülkləri haqda da məlumatlar var. Nəriman Məmmədov Biləcəri qəsəbəsində yerləşən hərbi şəhərciklərdən birini özəlləşdirib və orada villalar tikib. Şəhərcik ərazisində inşa olunmuş 15 villanın xüsusi qoruması var. Əraziyə giriş mühafizə postundan keçməklə mümkün olur.

Bu ilin aprelinə qədər Nəqliyyat Nazirliyinin xətti ilə həyata keçirilən sərnişin daşımalarından gəlirlərin böyük hissəsinə nazirin Ucardan olan qohumu İradə xanım vasitəsilə nəzarət olunub. Pul axını həmin qadın üzərindən baş tutub.

Nəqliyyat Nazirliyinə tabe olan ən gəlirli sahələrdən birinin Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidməti (DANX) olduğunu qeyd etmişdik. Qaynağımız bildirmişdi ki, bu baxımdan DANX reisi postuna öz adamını təyin etməyə

Mərkəzi (NiİM) MMC-nin baş direktoru Elnur Nazim oğlu Abdullayev tutduğu postdan azad edərək DANX-yə reis təyin edib.

Bu postun reisinin aylıq gəlirinin - ona verilən paketin 50 min manata yaxın olduğu bildirilir. Qeyd olunur ki, bu xidmət vasitəsilə hər ay milyonlar toplanır. DANX-də Kadrlar İdarəsinin İmran adlı reisi nəqliyyat nazirinin dostunun oğludur. Vaxtilə ədliyyə sistemindən çalışmış bu şəxs oradan işdə buraxıldığı səhvlərə görə çıxarılıb. Məmmədovların bütünlüyü bu günlərdə İmran DANX-də tutduğu vəzifəsini itirib. Hazırda onun barəsində cinayət işinin olduğu da bildirilir. DANX reisinin 1-ci müavini Ziya Məmmədovun qudası, deputat Əlağa Hüseynovun kürəkənidir. Vaxtilə Yasamal Mühafizə Polisində işləyib. Həftədə 1 dəfə işə çıxan 1-ci müavinin hər dəfə fərqli maşın-

da işə gəldiyi bildirilir. Ayda 4-5 dəfə işdə olan 1-ci müavinin 30 min manat paket aldığı qeyd olunur.

Qaynağımız bildirib ki, Nəqliyyat Nazirliyinin sürücülərə qarşı qəddar davranışı ilə seçilən Nəqliyyat Müfəttişliyindəki işçilərin böyük əksəriyyəti - təxminən 70 faiz müfəttiş heç bir sənədləşmə aparılmadan işə götürülür. Kifayətdir ki, nəqliyyat müfəttişi olmaq istəyən şəxs idmançı görkəmli olsun. Küçədən tutulmuş bu şəxsləri nəqliyyat müfəttişliyinə məxsus maşınlarla üçün daim klanlararası gərgin mübarizə gedir. Bu il avqustun 3-də Ziya Məmmədov “Nəqliyyat İntellektual İdarəetmə Mərkəzi” (NiİM) MMC-nin baş direktoru Elnur Nazim oğlu Abdullayev tutduğu postdan azad edərək DANX-yə reis təyin edib. Bu postun reisinin aylıq gəlirinin - ona verilən paketin 50 min manata yaxın olduğu bildirilir. Qeyd olunur ki, bu xidmət vasitəsilə hər ay milyonlar toplanır. DANX-də Kadrlar İdarəsinin İmran adlı reisi nəqliyyat nazirinin dostunun oğludur. Vaxtilə ədliyyə sistemindən çalışmış bu şəxs oradan işdə buraxıldığı səhvlərə görə çıxarılıb. Məmmədovların bütünlüyü bu günlərdə İmran DANX-də tutduğu vəzifəsini itirib. Hazırda onun barəsində cinayət işinin olduğu da bildirilir. DANX reisinin 1-ci müavini Ziya Məmmədovun qudası, deputat Əlağa Hüseynovun kürəkənidir. Vaxtilə Yasamal Mühafizə Polisində işləyib. Həftədə 1 dəfə işə çıxan 1-ci müavinin hər dəfə fərqli maşın-

da işə gəldiyi bildirilir. Ayda 4-5 dəfə işdə olan 1-ci müavinin 30 min manat paket aldığı qeyd olunur. Qaynağımız deyir ki, böyük təmtəraqla Bakıya gətirilən London taksiləri də Məmmədovların şəxsi gəlir mənbəyinə çevrilib. Daxili qaydalara görə, Bakı küçələrində şütüyən London taksilərinə 3 aydan bir texniki baxış keçirilməli, işlənərək sıradan çıxmış hissələr yeniləri ilə əvəzlənməlidir. Sənəd üzərində əvəzlənən hissələrin pulunu şirkət ödəməlidir. Faktiki isə sürücülər ödəyir. Servis xidməti üçün şirkətə müraciət edən maşınlar təmir olunmuş kimi rəsmiləşdirilir və təmir xərcləri şirkətin hesabından silinir. Bu səbəbdən də London taksiləri tez-tez təmirə saxlanmış kimi rəsmiləşdirilir, təmir xərcləri isə nağdlaşdırılaraq ələ keçirilir. Bu işlərdə də Rövşən Məmmədov rəhbərlik edir.

□ **E.HÜSEYNOV**

Məmmədovlar klanını qara günə Ağ Ev iddiası qoyub

Ziya Məmmədovu bitirən şok səbəb - "siyasi xəyanət"

ABŞ-da prezident seçkilərinin ilkin mərhələsi başladıqdan sonra nazir və oğlu Azərbaycan iqtidarını şərikləri olan Donald Trampa həm maddi, həm də siyasi dəstək verməyə razı salmaq istəyiblər; Məmmədovların niyə uzaq Amerikada olan seçkilərlə bu qədər ciddi maraqlanmasının səbəbi üzə çıxdıqda isə...

Nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovu hakimiyyətin qəzəbinə gətirən səbəblər haqda "Yeni Müsavat" a daha bir sensasion məlumat daxil olub. Xəbərə görə, nazirin "vurulması" heç də Nəqliyyat Nazirliyindəki maliyyə maxinasiyaları ilə bağlı deyilmiş. Həqiqətən də 13 ildir nazir olan Z.Məmmədov bu illər ərzində iqtidarla işini "zərgər dəqiqliyi" ilə görməyə çalışıb. Mənbə deyib ki, onun qəfil "ilişməsi" və bütün yollarının bağlanması əsl səbəb Məmmədovların siyasi ambisiyaları imiş.

Həm Heydər Əliyev iqtidarı, həm də İlham Əliyevin prezidentliyi dönməndə hakim komandada yanlış davranış sərgiləyənlərə, hətta müxalifətə maliyyə dəstəyi verənlərə münasibətdə güzeştə olub - belələri canlarını vəzifələrini itirməklə qurtara biliblər. Lakin bu iqtidarlardan onun arxasından iş çevirərək, siyasi xəyanət yolunu tutanları heç vaxt bağışlamır. 2005-ci ildə iki nazirin kabinetində qandallanması buna sübutdur. Prezident İlham Əliyev onlardan biri - sabiq iqtisadi inkişaf naziri Fərhad Əliyevin həbsi ilə bağlı danışarkən onu yanına çağıraraq və siyasi xəyanətlə bağlı söhbət etdiklərini açıqlamışdı. Prezident demişdi ki, F.Əliyev faktları təkzib etmiş, hətta Qurana and içmişdi. Amma hakimiyyət F.Əliyevin görə ki, Amerika səfəri ilə (və Rəsul Quliyevlə) təmasları barədə təkzib olunmaz faktlara sahib idi və bu səbəbdən nazir 9 il (2005-2014) həbsdə yatmalı oldu. Əslində korrupsiyada deyil, "siyasi xəyanətdə" ittiham olunan Əli İnanov isə hələ də həbsdədir...

Məlumatda deyilir ki, Ziya Məmmədovu bitirən səbəb onun oğlunun amerikalı şirkəti, onun qayınmaz əmlak və kazino

maqnatı, milyarder Donald Trampa ilişkilidir. Məlumdur ki, Respublikaçılar Partiyasından prezidentliyə namizəd olmaq istəyən 16 nəfər sırasında Donald Tramp da var. Tramp gözlənilmədən çox uğurlu kampaniya aparır və partiyada xil prайmerzler onun gələn il keçiriləcək prezident seçkisində respublikaçılardan ən şanslı namizəd olacağını göstərir. Trampın hazırkı yüksəlişinin arxasında onun xarizmatik personası, liderlik qabiliyyəti, özünəməxsus stili və ən başlıcası, Amerika cəmiyyətində tanınması böyük rol oynayır.

Donald Trampın adı Azərbaycanda nəqliyyat nazirinin oğlu Anar Məmmədovun ortağı kimi məşhurdur. Bakının Nərimanov rayonunda, Heydər Əliyev Mərkəzinin bir addımında tikilmiş mehmanxana-apartament əvvəl "Baku Towers" adlanırsa da, sonradan Məmmədovların amerikalı milyarder şərikinin istəyi ilə "Trump Towers" olaraq dəyişib. Maliyyə sənədlərində A.Məmmədovun hotelini idarə etmək üçün "THC Baku Hotel Manager Services LLC", "THC Baku Hotel Manager Services Member Corp.", "THC Baku Services LLC" və "THC Baku Services Member Corp."

adlı şirkətlər təsis edilib. Həmin şirkətlərin ikisində Donald Tramp 100 faiz, ikisində isə 99 faiz paya malikdir. Xəbərə görə, Məmmədovların Trampa başqa şərikli biznesləri də var.

Bir müddət əvvəl ABŞ-dakı nüfuzlu "Mother Jones" jurnalı "Donald Tramp mübahisəli azərbaycanlı oliqarlarla ortaqlıq biznes qurub" başlıqlı araşdırma dərc edərək, onu "öz vəzifəsindən ailəsinin varlanması üçün istifadə etməkdə ittiham olunan Azərbaycan hökumət məmurunun oğlu ilə əməkdaşlıq"da suçlamışdı. "Mother Jones" yazırdı ki, Tramp adının bu hoteldə istifadə edilməsinə və layihə ilə bağlı təcrübəsinə görə sərfəli komission qazanıb. ABŞ prezidentliyinə iddiaçı kimi bu yaxınlarda açıqladığı maliyyə hesabatına əsasən, Donald Tramp ən azından ötən il Bakıdakı hotelle bağlı işlərə görə Məmmədovlardan 2,5 milyon dollar alıb.

Bir neçə ay əvvəl milyardərin qızı, "The Trump Organization"ın vitse-prezidenti İvanka Tramp da Bakıda olmuşdu və tikinti meydançasına şəxsən baş çəkmişdi. Hotel hələ bu ilin may ayında açılışa hazırlansa da, bu açılış ləngidi. Hələ o zaman belə iddialar vardı ki, hotelin açılışının ləngiməsi amerikalı milyardərin personası ilə bağlı ola bilər. Ehtimal olunurdu ki, iqtidar Ağ Ev sahibi Barak Obamaya müxalifətdə olan Respublikaçılar Partiyasının üzvünün Bakıda mehmanxana açmasını Vaşinqtonla münasibət-

lərin daha da gərginləşə biləcəyi səbəbindən ertələyə bilərdi.

Amma Məmmədovlar ətrafında baş verən son proseslər, A. Məmmədovun 2011-ci ildə yaratdığı və böyük piar kampaniyası apardığı Amerika-Azərbaycan Alyansının bir gecədə müəmmalı şəkildə bağlanması "siyasi xəyanət" iddiasını inandırıcı edir. Eyni zamanda bu yerdə onu da vurğulamaq lazımdır ki, nazir oğlu bu təşkilat vasitəsilə çoxmilyonlu vəsaitlər mənimsəyib və "maliyyə xəyanəti" nə də yol verib.

Məlumatla görə, ABŞ-da prezident seçkilərinin ilkin mərhələsi başladıqdan sonra nazir hakimiyyətdən Trampa dəstək almağa çalışıb. Məmmədovlar iqtidarı Trampa həm maddi, həm də siyasi dəstək verməyə razı salmaq istəyib. Bu işdə daha çox fəallığı isə A.Məmmədovun etdiyi iddia olunur. Bu məsələdə artıq israr etməyə başlayan Məmmədovlar dövlətin mühüm təsisatının qərarını gözləmədən bu dəstəyi öz xətləri ilə etməyə başlayıblar. O zaman da şübhələr yaranıb ki, hakimiyyətdə yüksək mövqə tutan Məmmədovlar niyə uzaq Amerikada olan seçkilərlə bu qədər ciddi maraqlanırlar? Yeni səbəb yalnız şəriklikdirsə, Trampın Məmmədovların parasına və ya dəstəyinə niyə bu qədər ehtiyacı olsun ki? Üstəlik, Azərbaycan hakimiyyəti Amerika prezidentliyinə namizədlərdən kiməsə dəstək verərsə, niyə bunu Məmmədovların əli ilə etsin ki?

Sensasion məlumat budur ki, Məmmədovlar təbii ki, Trampın Ağ Evə sahiblənməyə təqdirə (bu ehtimal çox az da olsa, var) Azərbaycanda daha da güdrətlənəcəklərini proqnozlaşdırıblar. Bəlkə də onlar üçün hansı əlavə imkanların yaranacağı barədə eyni qayda qaydılıblar. Nəticədə siyasi savadı və proseslərə çox da dərin yanaşması olmayan ata-oğul Məmmədovlar bu cür siyasi oyunların qurbanına çevrilə bilərlər. Məmmədovlar "yaxanı ələ verdikdə" "Azərbaycana böyük dost qazandırmıq" kimi izahatları iqtidarı qane etməyib. İstisna deyil ki, hakimiyyət bu ilişkilərlə bağlı daha səhih məlumatlara malik olduğu üçün Məmmədovlar barədə qəti qərar verib.

İqtidar indiyədək bir neçə naziri yola salıb, amma heç biri bu qədər səs-küylü və uzun proses olmayıb. Məmmədovları sanki hansısa bilinməyən günlərin səbəbindən günbəgün bitirirlər. Oktyabrın 11-də nazir Ziya Məmmədovun qardaşı oğlu Aynar Məmmədova məxsus olan "Nar" kafesində qanunsuz qumar (mərç) oyunlarına qarşı əməliyyat keçirilib və 8 nəfər saxlanılıb. Onlar barəsində inzibati qaydada protokol tərtib olunaraq cərimə olunmaları üçün məhkəməyə göndərilib. Bundan əvvəl isə belə xəbər vardı ki, nazirin evində və villasında axtarış aparılıb. Artıq Məmmədovların ev və əmlaklarına əl qoyulması prosesi başlayıb ki, bu, nazirin hər an işdən çıxarılacağına açıq vurğudur.

Bəs ən güdrətili nazir işdən çıxarıldıqdan sonra nə olacaq? Bu sualın cavabını bəlkə Məmmədovların özü belə bilmir...

□ "Yeni Müsavat"

Proqnozlar bədbindir

Azər RƏSİDOĞLU

Neft erası bitir. Azərbaycan postneft dövrünə hazırdır? Hakimiyyət nümayəndələri özləri etiraf edirlər ki, Azərbaycanda və bölgədə iqtisadi durum kritik nöqtəyə transfer etməkdədir.

İqtidarın 25 illik iqtisadi fəaliyyəti endşpil mərhələsinə qədəm basır. Artıq Azərbaycanın "regionun lider dövləti olması" fikri ilə ictimai rəyi manipulyasiya etmək də mümkün deyil. Manatın devalvasiyası, daxili istehsalın olmaması ölkədəki vəziyyəti daha da ağırlaşdırır. Ölkə valyutasının məzənnəsinin qeyri-sabitliyi bir çox şirkətləri iflasa uğrada bilər. Əslində Azərbaycanda iqtisadi böhranın dərinləşməsi sürətlənib. Keçən ilin sonunda Azərbaycan hökuməti neftin qiymətinin 100 dollardan yüksək olacağını proqnozlaşdırırdı. Öncədən bəlli idi ki, bu nikbin proqnozlar heç bir ciddi əsası yoxdur. Nüfuzlu analitik mərkəzlər neftin ucuzlaşması ehtimalının kifayət qədər yüksək olduğunu proqnozlaşdırırdılar. Bunun üçün xeyli iqtisadi əsaslandırma da mövcud idi - Avropa Birliyi ölkələrində və ABŞ-da borc böhranı genişlənməkdə idi. Təbii ki, borc böhranının genişlənməsi istehsalın aşağı düşməsi, iş yerlərinin itirilməsi və enerji resurslarına olan tələbatın azalması ilə müşayiət edilir ki, bu halda da neftin ucuzlaşması qaçılmaz olur. Digər tərəfdən, Rusiyanın çökdürülməsi istiqamətində Qərbin tətbiq etdiyi sanksiyalar neftin 40-50 dollara qədər ucuzlaşma ehtimalını artırır. Həmin dövərdə hökumət neftin baza qiymətini 80 dollardan 100 dollara qaldırdı. Dövlət büdcəsində neft sektorunun payının 75 faiz olmasını nəzərə alsaq, neftin ucuzlaşmasının ölkə iqtisadiyyatına birbaşa təsir edəcəyini təxmin etmək olardı. Belə də oldu və büdcə böhranı, büdcə gəlirlərinin kəskin azalması büdcə kəsirinin kəskin artımına gətirib çıxardı. Valyuta ehtiyatları hesabına bu kəsiri ört-basdır etmək də mümkün olmadı. Üstəlik, Azərbaycanda neft hasilatı azalmağa doğru gedir. İstənilən halda neftin ucuzlaşması və global böhranın sərhədlərinin genişlənməsi Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün yaxşı perspektiv vəd etmir. Ancaq hökumət hələ ki bunun fərqində deyil - neft pullarını qısa müddət ərzində hesabdandan silməyə çalışır. Neft ucuzlaşmaqda davam edəcəksə, hökumət nəinki büdcə böhranı, hətta sosial-iqtisadi böhranla da üzləşəcək. Çünki nefti çıxanda Azərbaycan iqtisadiyyatında heç nə qalmır - büdcə gəlirlərinin 75, ixracın isə 93 faizi neftin payına düşür. Vəziyyətin təhlili onu deməyə əsas verir ki, yaxın zamanda ölkə iqtisadiyyatında manatın möhkəmlənməsinə təsiri edəcək ciddi bir irəliləyiş olmayacaq. Bu isə öz vətəndaşının etimadını tam itirmiş hakimiyyətin siyasi iflasını da sürətləndirə bilər. Bunu artıq məmurlar da anlaşırlar və 6 milyard manatın kredit adı ilə mənimsənilməsi batmaqda olan gəmini tərk etməyə hazırlaşan komandanın təşvişinə bənzəyir. Hətta kənar baxışla görünən budur ki, ölkə iqtisadiyyatı 25 illik keçid dövründən sonra da bazar iqtisadiyyatı qanunları ilə deyil, inzibati üsullarla idarə edilir. Proqnozlar bədbindir. Artıq özü-özünü tənzimləmək imkanına malik olan liberal iqtisadiyyatdan da söhbət gedə bilməz.

Bir tərəfdən ölkədə iflasın labüd olduğu görünür, digər tərəfdən alternativ siyasi güclərin zəifliyi prosesi alternativ meydana çıxanaqədər uzatmağa vadar edir.

Siyasi sistemin əsas tərkib hissələri olan vətəndaş cəmiyyəti və siyasi müxalifət də böhran durumundadır və bu böhrandan çıxış yolları axtarmaq niyyəti görünür. Bu isə iqtidarın içində alternativ axtarışı perspektivini daha da aktualaşdırır. Göründüyü kimi, Azərbaycanda siyasi güc mərkəzlərinin taleyini beynəlxalq amillər müəyyən etməkdədirlər. Bir sözlə, mövcud durumda ölkənin siyasi müqəddəratının müəyyənləşməsində xarici faktorun rolunun artması qaçılmaz görünür. Lakin hazırkı mərhələdə xarici faktorun açıq müdaxiləsi mümkün olmadığından, bunun iqtisadi və digər qeyri-siyasi amillər vasitəsilə həyata keçiriləcəyi gözlənilə bilər. Dərinləşməkdə olan iqtisadi böhran isə rəsmi Bakını beynəlxalq kreditlərdən asılı edir...

İqbal Ağazadə Araz Əlizadəyə sərt cavab verdi

İki namizəd arasındakı rəqabət kəskinləşir; İqbal Ağazadə: "Kimsə məni hədəf seçibse..."

Parlament seçkiləri yaxınlaşdıqca bütün dairələr üzrə deputatlığa namizədlər arasında rəqabət kəskinləşir. Elə dairələr var ki, artıq yaşanan rəqabət şəxsi düşmənçilik səviyyəsində aparılır. 35 sayılı Xətai seçki dairəsində də vəziyyət kritikdir.

Həmin dairədə əsas rəqiblər 2013-cü ildə prezidentliyə namizəd olmuş şəxslər, hazırkı millət vəkili, Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə və Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyasının (ASDP) sədri Araz Əlizadədir. Hər iki namizəd sözün həqiqi mənasında mətbuatda söz savaşı aparırlar. Xüsusilə bu prosesdə A.Əlizadə daha fəal görünür. Ümid sədri ona cavab vermək istəməsə də, ittihamları qarşısında bəzən susqunluğa məcbur olur. Namizəd olacağını elan etdiyi ilk gündən ASDP sədri İ. Ağazadəni əsas hədəf seçib. Mətbuatda onun ünvanına ağır ittihamlar səsləndirir. Hətta iş o yerə çatıb ki, A.Əlizadə Ümid sədrinin namizədliyinin ləğv olunması üçün dairə seçki komissiyasına (DSK) müraciət edib. O, millət vəkili təbliğat-təşviqat kampaniyası başlamış, seçiciləri ələ almaq

üçün asfalt və yelləncəklər düzəltməkdə ittiham edib. Lakin DSK onun iddiasını təmin etməyib. ASDP sədri MSK və məhkəməyə müraciət edəcək. O, İ. Ağazadənin qardaşı İlqar Ağazadə barədə də ittiham irəli sürüb. A.Əlizadə sensasion iddia irəli sürürək, İlqar Ağazadənin oktyabrın 7-də nümayəndəsi Günel Babayevanın evinə adam göndərərək, onu hədələdiyini, evdən aparmaq istədiklərini bildirib. Göründüyü kimi, kifayət qədər ciddi ittihamdır.

Bütün bunlarla bağlı İqbal Ağazadənin fikirlərini aldırıq. O, əslində A.Əlizadə adlı bir şəxs

barəsində danışmaq istəmədiyini söylədi: "Onun barəsində danışmağa vaxt sərf etməm istəmirəm. Biz hər seçicimizin qapısını döyürük, bizə səs verməsini istəyirik. Hər şeyi qanun çərçivəsində edirik. Heç kim bilib bilməz ki, o ünvanda kim yaşayır. Günel Babayeva məsələsi barədə deyirəm ki, boş-boş işlərlə məşğul olmasın, daha ciddi işlərlə məşğul olsun. Şər-böhtanlara cavab vermək istəmirəm. Mənasız-mənasız danışmaqdan, getsin seçici ilə işləsin. Başa düşürəm, millət vəkiliyə namizədam deyə, qarşıma seçki qarargahında

olmamalıdır? Kiminsə qarşı ilə münasibətinin necə olduğunu deyə bilmərəm. Xahiş edirəm, heç kəs heç kəsi şərhləməsin. Təbliğatımızı normal çərçivədə aparaq. İndiyə qədər Araz Əlizadənin ünvanına nə bir söz demişəm, nə də əks-təbliğat aparmışam. Yaşımıza, başımıza hörmət etməyi bacarmalıyıq. Bir namizəd indiyə qədər mənim etik qaydaları pozduğumu deyə bilməz. Hamıdan da xahiş edirəm ki, etik normaları pozmasınlar. Ayıbdır".

Millət vəkili namizədliyinin ləğv edilməsi barədə A.Əlizadənin DSK-ya ünvanlandığı şikayətə də toxundu: "DSK bu məsələni araşdırıb, artıq qərarını verib. Bitmiş bir məsələdir. Bütün namizədlərə, sadəcə, Seçki Məcəlləsi xatırladılb. Bu da DSK-nın haqqıdır. Namizədliyim nə üçün ləğv olunmalıdır? Hansı qanunu pozuram ki?"

İ. Ağazadə ASDP sədrinin bundan sonra səsləndirəcəyi ittihamları susqunla qarşılayacağını da qeyd etdi: "Susacam. Bütün dövrlərdə Araz Əlizadənin nə danışmağından asılı olmayaraq, susqunluq nümayiş etdirəcəm. Bütün fikirlərə hörmətlə yanaşaram. Hər kəsdən də eyni cür münasibət gözləyirəm. Heç kimə qarşı qara piar kampaniyası aparmaq fikrində deyiləm. Sadəcə, seçici ilə işləyirəm. Kimsə məni hədəf seçibse, hansısa məqsədləri varsa, Allah fikirlərindən xeyir versin. Bunlar məni narahat edən məsələlər deyil".

□ Cavansir ABBASLI

"Virtual səsvermədə" Pənah Hüseynə qarşı saxtakarlıq...

Saytlardan birinin keçirdiyi səsvermə ilə bağlı müxtəlif iddialar

Azərbaycan Xalq Partiyasının sədri Pənah Hüseynə qarşı saxtakarlıq həyata keçirilib. Belə ki, srağagün Pənah Hüseynənin seçki qarargahı facebook şəbəkəsində açıqlama yaraq bildirmişdi ki, xəbərlər.az saytında 01 noyabr 2015-ci il tarixdə Milli Məclisə keçiriləcək seçkilərdə qeydə alınan namizədlər arasında virtual səsvermənin keçirilməsində saxtakarlıq var. Həmin açıqlamada qeyd edilirdi ki, bu barədə materialları KİV-lərə təqdim edəcəklər.

ununla bağlı dünən Pənah Hüseynənin səlahiyyətli nümayəndəsi Qiyas Sadiqova müraciət etdik. Q. Sadiqov aşağıdakıları söylədi. "Dünən günün ikinci yarısından sonra qarargaha zənglər gəlməyə başladı ki, saytda Pənah Hüseynə verilən səsler qeydə alınmır. Daha doğrusu, konkret IP-dən səsini qəbul edildiyi bildirilir və həmin IP-təkrar səsverməni bir daha qəbul etmir. Daha sonra məlumatlar gəlməyə başladı ki, Pənah Hüseynənin saytda göstəriciləri hətta görüldükdən sonra da azaldılır. Biz xəbərlər.az-ın saytında verilmiş telefonlarla əlaqə saxlamağa çalışdıq. Lakin məlum oldu ki, həmin telefonlara heç kim cavab vermir. Bundan sonra qarargah üzvlərinə müraciət etdik ki, göstəriciləri skreen-shot etsinlər. Həmin skreen shotlardan görünür ki, saat 20.48-də guya Pənah Hüseynə 81, YAP-ın namizədi Elçin Quliyevə 81 səs verilib. Ondan 3 dəqiqə sonra saat 20.51-də isə görünür ki, Pənah Hüseynənin qarşısında 79 səs yazılıb və s. Ayardır ki, zəmana xarab olub və adamları elə günə salıblar ki, onları reputasiya yox, gündəlik maddi qazanc maraqlandırır və bunun üçün hər cür saxtakarlığa, vicdansızlığa gedirlər. Məlum olandan sonra ki, "virtual sorğu" əziyyət çəkib ora zəng göndərənlərdən yox, admindən asılıdır, hansı axmaq buna gedər".

Q. Sadiqov onu da dedi ki, sözügedən saytın göstərilən ünvanına gedib izahat almağa çalışacaq. Əgər əmin olsa ki, qəsdli və ya korrupsiya ehtimalı saxtakarlıq, dələduzluq halı var və hazırda da bunu güman etməyə əsaslar yox deyil, MSK-ya, ola da bilər məhkəməyə və ya prokurorluğa müraciət ediləcək: "Doğrusu, bu məsələyə elə də diqqət verməzdik. Ancaq həmin saytın idarəçiləri və müəllifləri arasında bizim üçün maraqlı görünən adlar var ki, məhz bu cəhət göstərilən saxtakarlığın xirda dələduzluq və ya korrupsiya ola bilməsindən daha ciddi fikirlərə vadar edir."

Məsələ ilə əlaqədar xəbərlər.az saytının təsisçisi və baş redaktoru Osman Gündüzlə əlaqə saxladıq. Osman Gündüz bildirdi ki, sistem normal işləyir və hələlik hər hansı kənar müdaxilə qeydə alınmayıb: "Amma eyni anda səs verənlərin səsvermə sistemində qeydə alınması və yəni səs verənlərin "İp" ünvanı ilə bağlı texniki ləngimələr-filan olur. Bu da sonrakı cəhdlərdə aradan qaldırılır. Səslerin hesablanmasında indiyədək hər hansı qüsurlar olmayıb. Ancaq və ancaq bir qədər gec görsənəsi olur".

□ Etibar SEYİDAĞA

Partiyaların seçki şüarları - cəmiyyətə kim hansı mesajı verir?

Bəzi partiyaların şüarları hələ hazır deyil, bəziləri isə ümumi şüarlardan qaçır...

Hakim Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) seçki şüarını bir neçə gün əvvəl açıqlayıb. Partiyanın Milli Məclisə keçiriləcək seçkilərdəki şüarı "Yeni Hədəflərə Doğru" olacaq. Seçkiyə qatılan digər partiyaların və blokların da seçki şüarını öyrənmək üçün musavat.com-un əməkdaşı bir neçə partiya və blokla əlaqə saxlayıb.

Müsavat başqanının müavini Elman Fəttah bildirib ki, müzakirə olunan şüarlar çoxdur, ancaq hələ təbliğat materialları çapdan çıxmayıb: "Şüarlardan biri "Azad insan, azad dövlət!" şüarıdır. Bundan başqa, "Azərbaycan uğrunda!" şüarımız var. Dəqiqləşmə aparırıq, bir-iki günə plakatlar çap ediləcək".

AXP-nin sədr müavini Qiyas Sadiqov isə qeyd edib ki, onlar "Azadlıq-2015" seçki blokunun şüarlarını gözləyirlər: "Hələ müzakirə aparılır".

Ümid Partiyasının sədr müavini Taleh Əliyev deyib ki, onlar olduqca ciddi şüarla seçkiyə gedirlər: "Çox qısa, lakonik, mənalı şüardır: "Sizinlə-

yəm". İstər seçki günü olsun, istər növbəti beş ildə seçicimizin yanında olacağıq, xalqımızın yanında olacağıq. Biz bu şüarla, 17 namizədlə prosesi davam etdiririk".

KXCNP-nin sədr müavini Xəzər Teyyublu da bildirir ki, onlar ayrıca seçki şüarı hazırlamayıblar: "Azadlıq-2015" seçki blokunun vahid şüarı olmalıdır. Biz də həmin şüardan istifadə edəcəyik".

AMİP Siyasi Şurasının üzvü Əli Orucov deyib ki, şüarlar hələ hazır deyil: "Daha çox üç şüar üzərində dayanmışıq. "İstiqaldan iqtidara" şüarı kəçən seçkidə də şüarımız olub. "Xilas olun!" variantı da təsdiq olunub. "Sənindir bu vətən,

bu dövlət" kimi şüarımız da var. Dəqiqləşmə aparacağıq. Ola bilsin, namizədlər öz seçki şüarları ilə də seçkiyə gəlsinlər. Azərbaycanda seçkilər bir qədər fərqli keçirildiyindən, hər hansı şüarın uğurlu seçilməsi o qədər də rol oynamır. Amma çalışırıq ki, seçici-

lərin diqqətini cəlb edəcək işmarış, şüar, mesaj üzərində dayanacağıq".

VHP təmsilçisi Samir Əsədli isə deyib ki, onlar vahid şüar olaraq "Nəticəmiz vətəndaş həmrəyliyindədir!" fikrini seçiblər: "Bizim 16 namizədimiz seçkilərə qatılıb. Vahid şü-

ar olaraq "Nəticəmiz vətəndaş həmrəyliyindədir!,- mesajını seçmişik. Amma elə namizədlərimiz var ki, 2-3 fərqli formada plakat çıxarıblar, özlərinin irəni özünəməxsus problemləri var. O problemlərə yönəlik şüarlarımız da var".

"AĞ blok"un təsisçilərindən Tural Abbaslı qeyd edib ki, onların şüarları "Ləkəsizlik, təmizlik, şəffaflıq"dır: "Bizim 8 namizəddən dördü qeydə alınıb, ikisi regiondan, ikisi Bakıdan. Hər dairenin özünəməxsus problemləri var. O problemlərə yönəlik şüarlarımız da var".

REAL Hərəkatının icra katibi Natiq Cəfəri bildirib ki, hər namizədin ayrıca şüarı var: "Belə qərara gəldik ki, hər na-

mizədin ayrıca şüarı olsun. Amma ümumi loqosu və REAL-ın namizədliyinin vurğulanması şərti ilə. Məsələn, Sumqayıtdan üç namizədimiz "Səs ver, səsiniz eşidilsin",- şüarı ilə seçkiyə gedir.

Müxtəlif dairələrdə yaşayan insanların problemlərinə uyğun şüarlar hazırlamışıq. Məsələn, Azər Qasımlı "İnanın, dəyişikliklər olacaq" sloqanı ilə seçkidə iştirak edir. Rəsmi rəqəmlərə görə, onun dairəsində ən aşağı iştirakçılıq var. Mən "Neft qurtardı, biz varıq!" mesajı ilə gedirəm, bu şüarla kampaniyamı quracağam".

□ Rəya RƏFİYEVƏ

1 noyabr 2015-ci ildə keçiriləcək parlament seçkilərində Ümid Partiyasının namizədlərinə səs verin!

SIZINLƏYƏM...

ABBASOV ELMAN
ABDULLA OĞLU

25 SAYLI NİZAMI 2-Cİ SEÇKİ DAIRƏSİ

1 noyabr 2015-ci ildə keçiriləcək parlament seçkilərində 25 sayılı Nizami ikinci seçki dairəsindən deputatlığa namizəd Abbasov Elman Abdulla oğlu.

1970-ci ilin may ayının 20-də Naxçıvan MR Şahbuz rayonunda anadan olub.

1988-1990-cı illərdə hərbi xidmətdə olub

Azərbaycan Pedaqoji Universitetinin tarix fakültəsini bitirib

Azərbaycan Milli Azadlıq hərəkatında yaxından iştirak edib.

1990-1995-ci illər AXCP-nin, 1995-2005-ci illərdə AXCP-nin üzvü olub. AXCP Şahbuz rayon təşkilatında Ümumi şöbənin müdiri, 2000-2005-ci illərdə müxtəlif vaxtlarda Naxçıvan Şəhər Şöbəsinə sədrin Təşkilatı məsələlər üzrə və MR Təşkilatında sədrin siyasi məsələlər üzrə müavini kimi siyasi fəaliyyət göstərmişdir.

2004-cü ildən jurnalist, eyni zamanda hüquq müdafiəçisi kimi fəaliyyətə başlayıb.

2004-2005-ci illərdə müxtəlif vaxtlarda Naxçıvanda çıxan müstəqil "Bizim Naxçıvan" qəzetində müxbir, ANS TV-in şəhərlər qrupunun Naxçıvan bürosunun rəhbəri, APA informasiya agentliyinin Naxçıvan bölgə müxbiri işləyib.

2005-2007-ci illərdə "Bizim yol", 2012-2013-cü illərdə "Azadlıq" qəzetləri ilə əməkdaşlıq edib.

2006-2010-cu illərdə Naxçıvan Demokratiya və QHT-lərin İnkişaf Resurs mərkəzi ilə əməkdaşlıq edib.

2008-2012-ci illər Reportyorların Azadlığı və Təhlükəsizlik İnstitutunun (RATİ) Naxçıvan üzrə bölgə müxbiri işləyib. İnsan haqları ilə bağlı müxtəlif beynəlxalq seminar və konfransların iştirakçısıdır. Jurnalistika, vebjurnalistika və hüquq müdafiə sahəsi üzrə beynəlxalq sertifikatlarla sahibdir.

2005-2010-cu illərdə 4 sayılı Naxçıvan Şəhər seçki dairəsində Ümid Partiyasını təmsil edib.

2013-cü ilin may ayında Ümid Partiyasının Mətbuat Xidmətinin rəhbəri, 2014-cü ilin iyununda Ümid Partiyası sədrinin İnformasiya və Mətbuat üzrə müavini təyin edilib. Hazırda Ümid Partiyası sədrinin informasiya və mətbuat üzrə müaviniyədir.

Müxtəlif mətbuat orqanlarında çap olunan çoxlu sayda məqalələrin və araşdırmaların müəllifidir.

Evlidir, 1 övladı var.

Sizinləyəm...

Sizlərə səsənlənib deyirik, kimsəni düşmən elan etməyən, heç bir Azərbaycanlına keçmişinə, siyasi mənsubiyyətinə, dini baxışlarına, milli tərkibinə görə çeşidlərə bölməyən düşüncə sahibləriyə.

Biz bir Ümid qapısınıq. Dəyişin ki, o Ümid qapısı Azərbaycanımızın üzünə açılsın. Açıdığımız qapıda hər birinizi səadət və güvən, sevgi və məhəbbət, firavanlıq və xoşbəxtlik gözləyir!

SIZINLƏYƏM...

ƏLİYEV BƏYBALA
ƏŞRƏF OĞLU

69 SAYLI CƏLİLƏBƏD-MASALLI-BİLƏSUVAR SEÇKİ DAIRƏSİ

1 noyabr 2015-ci il parlament seçkilərində 69 sayılı Cəliləbad-Masallı-Beləsuvar seçki dairəsindən deputatlığa namizəd Əliyev Bəybala Əşrəf oğlu.

1964-cü ildə Cəliləbad rayon Fətullaqışlaq kəndində anadan olub.

1982-ci ildə Cəliləbad Rayon Göytəpə şəhər 2 sayılı orta məktəbi bitirib.

1982-1984-cü illərdə hərbi xidmətdə olub.

1985-ci ilin sentyabr ayına qədər Cəliləbad Rayon Kolxozlararası Tikinti idarəsində əmək fəaliyyətinə başlayıb.

1985-ci ildə Xətai rayon H.Z. Tağıyev adına Toxucu-Tikiş İstehsalat Birliyində əmək fəaliyyətini davam etdirib.

Ali təhsillidir. 1992-ci ildə M.B. Frunze adına İvanov Yüngül Sənaye İnstitutunun Kimyaçı-Texnoloq fakültəsini bitirib.

1990-1995-ci illərdə Xətai Rayon Sovetinin deputatı olub.

1991-1997-ci illərdə müxtəlif vaxtlarda H.Z. Tağıyev adına Kombinatda sex rəisi və növbə rəisi vəzifələrində işləyib.

1997-ci ildə H.Z. Tağıyev adına Toxucu-Tikiş İstehsalat Birliyinin Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri seçilib.

2006-cı ildən Ümid Partiyası Xətai rayon təşkilatının sədridir.

2007-ci ildə Ümid Partiyası sədrinin köməkçisi, 2009-cu ildən etibarən Azərbaycan Milli Məclisinin Aparatı, deputat köməkçisi vəzifəsində işləyir.

Ailəlidir, üç övladı var. 69 sayılı Cəliləbad-Masallı-Biləsuvar Seçki Dairəsindən deputatlığa namizəd Bəybala Əşrəf oğlu Əliyevin seçkilərə

MÜRACİƏTİ
Hörmətli həmvətənlərim!
Əziz seçicilərim!

Bölgəmizə xas olan yerli problemlərin həllini və o cümlədən Göytəpə şəhərinin abad və müasir şəhərə çevrilməsini, kanalizasiya və su xətti problemlərinin həllini, palçıq yollardan can qurtarmaq istəyirsinizsə,

1 noyabr 2015-ci il parlament seçkilərində mənə səs verin!

Mən hər zaman SIZINLƏYƏM!!!

SIZINLƏYƏM...

İSAYEV ANAR
RAFİQ OĞLU

81 SAYLI BEYLƏQAN SEÇKİ DAIRƏSİ

Namizədliyi 81 sayılı Beyləqan seçki dairəsindən qeydə alınmış İsayev Anar Rafiq oğlu.

15 avqust 1976-cı ildə Füzuli rayonunun Merdinli kəndində anadan olub.

1983-cü ildə Füzuli rayonu Merdinli kənd natamam orta məktəbinin 1-ci sinfinə daxil olub 1991-ci ildə həmin məktəbin 8-ci sinfini bitirib. 1991-cı ildə Füzuli rayon Humanitar və Dəqiq fənlər Gimnaziyasına daxil olub 1993-cü ildə gimnaziyanı bitirib.

1994-cü ildə Azərbaycan Dövlət İqtisad İnstitutunun "Maliyyə və kredit" fakültəsinə daxil olub 1998-ci ildə həmin institutu bitirərək "maliyyə və kredit" ixtisasını almışdır.

Əmək fəaliyyətinə 01 dekabr 1998-ci ildə AzNKZT trestində 4 №-li Təmir-Tikinti İdarəsində kimya və neft sənayesi müəssisələrində avadanlıqları üzrə 3-cü dərəcəli montajçı kimi başlamışdır və 25 dekabr 1999-cu ilədək həmin sahədə çalışmışdır.

27 dekabr 1999-cu ildən 01 aprel 2002-ci ilədək AzNKZT trestində ixtisaslaşdırılmış Mexanikləşdirmə İdarəsinin PIŞ şöbəsində iqtisadçı vəzifəsində, 02 aprel 2002-ci ildən 01 noyabr 2003-cü ilədək isə Rayonlararası Quraşdırma Tikinti İşləşmə Birliyinin 195 sayılı Təmir-Tikinti İdarəsində baş mühasib vəzifəsində işləmişdir.

04 noyabr 2003-cü ildən hazırkı vaxta qədər "İnşaat-Quraşdırıcı Texnoloq" MMC-də baş mühasib vəzifəsində işləyir.

2002-ci ilin dekabrından Ümid Partiyasının üzvüdür. 2009-cu ildən Ümid Partiyasının Ali Məclisinin katibi, 2013-cü ildən isə Ali Məclis Sədrinin I müavini seçilib. 2015-ci ilin Aprel ayında Azərbaycan Ümid Partiyası sədrinin Qaçqın və Köçkünlərlə iş üzrə müavini təyin edilib. 2009-cu ildən Ümid Partiyası Rəyasət Heyətinin üzvüdür.

IV çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə seçkilərdə 84 sayılı Füzuli seçki dairəsindən Qarabağ Bloğunun deputatlığa vahid namizədi olub.

Ailəlidir, iki övladı var.

1 noyabr 2015-ci ildə keçiriləcək 5-ci çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə seçkilərdə 19 sayılı Nərimanov birinci seçki dairəsindən deputatlığa namizəd Ramin Hacı

2 sentyabr 1983-cü ildə Azərbaycan Respublikası, Füzuli rayonu, Arayətli kəndində doğulub. Orta təhsilini Bakı şəhəri, 220 sayılı orta məktəbdə başa vurub. Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Türk Dünyası İşlətmələr Fakültəsində Beynəlxalq Siyasi Münasibətlər ixtisası üzrə ali təhsil alıb (2002 - 2006).

2002-2004-cü illərdə Rəsulzadə-Elçibəy Ocağında sədr müavini olub.

Dalğa Gənclər Hərəkatının (Dalğa GH) həmtəsisçisi və ilk sədri olub (2005-2006).

Dalğa GH-nin təsis etdiyi "Demokratiya Məktəbi"nin direktoru (2007-2008), sonradan isə təlimçisi olub (2008-2012).

ABŞ-ın Demokratiyaya Yardım Fondunun (NED) maliyyə dəstəyi ilə fəaliyyət göstərən "Demokratiya Akademiyası"nın prezidenti vəzifəsini icra edib (2008-2010).

2006-cı il sentyabr - 2013-cü il sentyabr dövrünü əhatə edən müddət ərzində Azərbaycan Demokratik İslahatlar Partiyası Gənclər Təşkilatının sədri və partiyanın Siyasi Şurasının üzvü olub.

Azərbaycan Avropa Hərəkatının Vitse-Prezidenti və Baş Katibi olub (2011 iyun, 2012 fevral). 2012-ci ilin 17 fevral tarixindən etibarən Beynəlxalq Avropa Hərəkatının Azərbaycan nümayəndəliyi olan, Azərbaycan Dövləti tərəfindən rəsmi qeydiyyatda olan Azərbaycan Avropa Hərəkatının prezidentidir.

2006-cı ilin sentyabr ayının 17-dən 2010-cu ilin dekabr ayınadək nəşr olunan "Alma" Gənclər üçün İctimai - Siyasi Qəzetin ideya müəllifidir.

Dövrü mətbuatda ictimai-siyasi mövzularda analitik yazırla çıxış edir.

2008-ci ildə Ukraynanın paytaxtı Kiyev şəhərində keçirilən "Dünya Demokratiya Hərəkatı"nın Qurultayında Azərbaycan gənclərini təmsil edib.

2009-cu ildə Türkiyənin Bursa şəhərində keçirilən "Türkiyə, Azərbaycan və Ermənistan münasibətləri" adlı konfransa qatılıb və nüfuzlu media qurumlarında o cümlədən beynəlxalq telekanallarda Ermənistan-Azərbaycan münasibətləri ilə bağlı mövqə bildirib.

2010-cu ilin aprel-may aylarında Amerika Birləşmiş Ştatları (ABŞ) Dövlət Departamentinin "Beynəlxalq Qonaqlar üçün Liderlik" Proqramı çərçivəsində ABŞ-da səfərdə olub.

2010-cu ildə keçirilən Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə Bakı şəhəri, Nizami rayonundan (24 sayılı Nizami birinci seçki dairəsi üzrə) deputatlığa namizəd olub.

2011-ci ildən "Üçüncü GƏLƏCƏK" jurnalının təsisçisi və baş redaktorudur.

2012-ci ildə ATƏT-in maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilən "Gənclərin İctimai-Siyasi Fəallığının Artırılması" üzrə Regional Təlimlər" layihəsinin koordinatoru olub.

2013-2014-cü illərdə ABŞ Təhsilli Azərbaycan Məzunları İctimai Birliyi (AAA) İdarə Heyətinin üzvü olub.

2012-ci ildən Bütöv Azərbaycan Ocaqlarının İdarə Heyətinin üzvüdür.

2013-cü ilin iyul, avqust aylarında Malta Respublikasında intensiv ingilis dili təhsili alıb.

2006-cı ildən etibarən sülh quruculuğu istiqamətində həyata keçirilən layihələrdə aktiv iştirakçı olub. 2013-cü ildə Beynəlxalq Avropa Hərəkatının təşəbbüsü ilə Ermənistanda keçirilən "Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində Vətəndaş Cəmiyyətinin rolu" mövzusunda müzakirələrdə Azərbaycan tərəfindən təmsilçi kimi qatılıb.

2014-cü ilin 14 fevral tarixində təsis olunan "125-lər" Siyasi Klubunun yaradıcılarından.

2014-cü ildə TEDx spikeri olub.

2014-cü ilin dekabr ayından Azərbaycan Diplomatiya Akademiyasının (ADA Universiteti) təlimçisi kimi fəaliyyətə başlayıb.

Avropanın siyasi inkişaf tarixi, siyasi sistemlər və ideologiyalar nəzəriyyəsi üzrə mütəxəssisd.

2014-cü ilin iyun ayından Azərbaycan Ümid Partiyası sədrinin beynəlxalq əlaqələr və strateji məsələlər üzrə müavini vəzifəsində çalışır.

Evlidir.

Bu səhifə Ümid Partiyası tərəfindən təqdim edilmişdir

Ərə verilməyə namizəd

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Biz özümüzü bir hambala tutduq, amma hamam dəqiqə bir hambal əvəzinə bir dəstə hambal bizi büürdü. Bunlar hamısı İrevan kürdləri idi. Biz istədik qabaqca şeyləri nişan verək və danışaq ki, aparsınlar, amma təqribən on beş-iyirmi hambal şeyləri görüb, daha qulaq asmadılar və başladılar hamam şeyləri köməkəşib küçəyə daşımağa. Uzaqda duran hamballar da həmçinin buraya cəm oldular və başladılar bizim şeyləri hərə özünə yük eləməyə. Amma çünki hər hambala bir şey düşmürdü, onun üçün, məsələn, bir şkaftın h?r ayağından v? qapısından bir hambal yapışmışdı!"

(*Mirzə Cəmil, "Hamballar"*)

Yapistlərin Azərbaycanda seçki prosesini ləğv etməsi artıq yekun mərhələsinə girməkdədir. Budəfəki deputatxana seçkiləri həttə qabaqki illərin bələdiyyə seçkilərindən də söndürür. Seçki gününə 17 sutka qalıb, amma ölkədə, deyəsən, heç 17 adamın da seçki yadına düşmür. Dünən mən yaşadığım yerin yaxınlığında bir təşviqat lövhəsinin önündən keçərkən onun küncündə yetimcəsinə boynunu burub dayanan bir cə plakat gördüm. Onu da yapistlər öz partiyalarının namizədi adıyla yapışdırmışdılar. Bu xanın namizəd əslində məzəli bir fiqurdur - yapistlər hər seçkidə (o cümlədən bələdiyyə seçkisində) divara onun plakatını vurur, deputatxanaya isə "bitərəf" adıyla ərazinin məşhur mafioz-zavmağını sorxurlar. İşin gülməli tərəfi odur ki, zavmaq heç vaxt plakat vurmur. Bəs bu xanın şəklini niyə vururlar? Mən plakata baxarkən yaxınlıqdan keçən bir zəhmətkeş bunun səbəbini çox orijinal şəkildə açıqladı: "YAP neçə seçkidir bu qızı ərə vermək istəyir, nəse alınır".

Doğrudan da seçkilərə bəziləri ərə getmək, bəziləri isə pullu namizəddən nəse qopardıb axırda "onun xeyrinə imtina eləmək" üçün qatılır. Nəticədə lövhələr boş qalır. Növbəti seçkidə yəqin lövhənin enini azaltmaq lazım gələcək - mənasız şəkildə çox yer tutur.

Hakimiyətin pulsuz əfir vaxtını ləğv etməsi də bu seçkinin növbəti "yenilidir". Qabaqki seçkilərdə yenə heç olmazsa namizədlər əfirdə quş buraxırdılar, camaat bu quşları yolub soyutma bişirir, satirik səhnəciklərə baxıb gülürdü. Bunu uca millətə çox gördülər. Nə etməli, "çörək və tamaşa" neft pulları dövrünün proqramı idi, indiki kasıbcılıq şəraitində millətə yavan çörək də bəsdir. Tamaşa qurtarmışdır. Necə deyərlər, "finita lya komedia" - komediyanın sonudur.

Kasıbcılıq 92 sayılı Zərdab-Ucar seçki dairəsində özünün yamaqlı, cırıq simasını lap pis göstərmişdir. Təsəvvür edin ki, orda iki adama pul verməyə imkan olmayıb, bir şəxsi eyni zamanda həm DSK üzvü qoyublar, həm də deputatxana üzvlüyünə namizədliyini irəli sürüblər. Qanuna zidd olan bu durumu sadə dillə belə anlada bilərik: adam özünün seçilməsini təşkil edəcəkdir. Məncə MSK sədri Məzahir müəllim də bu yeni şəraitdən yararlanıb namizədliyini verməliydə. Kimdən eskik kadrıdır? Bəziləri neçə illərdə həm rektor, dövlət şirkəti şefi, həm də deputat olurlar. Kvartalda bir dəfə düymə basmağa getmək lazımdır - ayrı bir iş yoxdur onsuz. Həttə istəsən arıq-uruq deputatlardan özünə düymə basan katib(ə) də götürərsən, ümumiyyətlə, qanunqayırma sexinə baş çəkəməzsən.

YAP-ın pullu əfirdən imtinanı guya başqa partiyaların kvota yığa bilməməsi ilə izah etməsi də başqa lətifədir. Guya bunlar əfirdən təkə yararlanmaq istəməyiblər. Beynlərinə təvazökarlıq sızıbdir. Elə bil 20 ildir telekanalizasiya əfirlərində fikir plüralizmi fəvvarə vurmuş, millət hər gün canlı debatlar, müzakirələr, doğru xəbərlər izləyirmiş. Elə bil seçkiyə qalan günlərdə əfir yapistlərin monoloqu ilə dolu olmayacaq.

İctimai Televiziya adlanan abort qurbanı qurumun deputatlığa namizədlər üçün elan elədiyi pullu əfirin qiyməti isə Azərbaycan xalqını ələ salmaqdır: saniyəsi 50 manat! Guya bu cəmiyyətin kanalınıdır, onun vergiləri ilə yaşayır, cəmiyyətin hər kəsinin fikrini göstərməyə qanunla borcludur. Amma sən bu əfirdə 1 dəqiqə danışmaq üçün 3 min manat ödəməlisən. Cəmil Quliyev "Alma almaya bənzer" filmindən bəri doymayıb deyəsən. Dünya birliyi bu ədalətsizliyə hələ də dözüür.

Hər halda, ümid eləyək bu dəfə heç olmazsa bəzi namizədlər ərə gedə biləcəkdir. Onsuz seçkinin de-fakto ayrı bir keyri qalmayıbdır.

Bakı-Vaşinqton münasibətlərində sərin payız ruzigarları davam edir. ABŞ dövlət katibinin keçmiş köməkçisi və "Freedom House" nüfuzlu insan haqları təşkilatının sabiq rəhbəri, hazırda isə Makkeyn İnstitutunun insan haqları və demokratiya departamentinin direktoru olan Devid Kramerin rəsmi Bakıya ünvanlı son sərt mesajları barədə məlumat verilib. Bunun ardınca okeanın o tayından Azərbaycan iqtidarının qanını qaraldacaq daha bir xəbər gəlib.

Bəlli olub ki, ABŞ-in 20 qadın senatoru dünyada qadın siyasi məbusların, o cümlədən Azərbaycanda Leyla Yunus və Xədicə İsmaylovanın azadlığa buraxılmasına nail olunmasına çağıran qətnaməni Senatın Xarici İşlər Komitəsinə təqdim edib. Qətnamənin təşəbbüsçüsü xanim-senator Kelli Ayotdur ("Turan").

Sənəddə ABŞ-in BMT-dəki səfiri Samanta Pauerin əsassız yerə həbs edilmiş və mühakimə olunmuş 20 qadın siyasi məbusun azad edilməsi ilə bağlı çağırış və səyləri tam dəstəklənir. "Bizim müraziətimiz sadədir - dünya liderləri və xarici hökumətlər qadınları dəstəkləməli, onları həbsxanalara atmamalıdır" - qətnamədə deyilir.

Xatırladaq ki, Leyla Yunus və onun həyat yoldaşı Arif Yunus 2014-cü ilin avqustunda həbs olunub, 2015-ci ilin avqustunda 8,5 və 7 il müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər. Xədicə İsmaylova isə 2014-cü ilin dekabrında saxlanılıb və 2015-ci il sentyabrın 1-də 7,5 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

***

Göründüyü kimi, eger Kramerin açıqlamalarını sırf qeyri-rəsmi şəxsin mövqeyi kimi təqdim edib üstündən keçmək olarsa - hərçənd, belə nüfuzlu və məlumatlı şəxslərin fikir və çağırışları hökumətdə heç də izsiz ötürülmür, - qadın konqresmenlərin hazırladığı sənəd artıq Vaşinqtondakı rəsmi ovqatın əlamətidir. Bu yerdə yada salaq ki, iki ay öncə digər bir qrup konqresmen Azərbaycanda insan haqları ilə bağlı ölkə prezidentinə sərt təhdid ruhunda məktub yollamışdı.

Diqqəti çəkən həm də son iki olayın zaman etibarilə faktiki, üst-üstə düşməsidir. Bu amil isə bir daha rəsmi Bakı ilə bağlı Kapitolidə neqativ mövqeyin güclənməsinə, Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı hansısa yeni demokratiya həmləsinin hazırlanmasına dəlalət edir.

Baş verənlər həmçinin Azərbaycandakı 1 noyabr parlament seçkiləri ərəfəsinə təsadüf elədiyindən, bunu Bakıya qarşı seçkiöncəsi təzyiq kimi də dəyərləndirmək mümkündür. Bu təzyiqlər "seçkilərədək siyasi məbuslar məsələsində müsbət irəliləyiş olmasa, onun nəticələri tanınmayacaq" tipli sərt anons mahiyyəti də daşıya bilər.

Vaşinqtonla Bakı arasında yeni gərginlik - Kreml pusquda...

ABŞ-in qadın senatorları Senata Azərbaycana dair sərt qətnamə layihəsi təqdim etdilər; eyni gündə Konqresin maliyyələşdirdiyi AzadlıqRadiosu ölkəmizdə qanunsuz elan olundu; bölgənin taleyi Azərbaycanda həll olunarkən münasibətlər kritik nöqtəyə doğru gedir...

Bütün hallarda söhbət Bakı-Vaşinqton münasibətlərinin yeni və sərt sınaq qarşısında olmasından gedir. Belədirsə, situasiyanın hansısa formada və maksimum qısa zamanda yumşalma zərurəti yaranır. Çünki mövcud durum ən çox Rusiyanın, ən isə Azərbaycan və ABŞ-in maraqlarına cavab verir.

***

Rusiya isə Suriya əməliyyatlarından da müşahidə edilədiyi kimi, öz həyati maraqları olan bütün köhnə bölgələrə təzədən qayıtmaq, yaxud orada öz hərbi-siyasi varlığını tam bərqərar etmək kursu götürüb. Təbii, Azərbaycanın daxil olduğu Güney Qafqaz regionu da o sıradadır. Rəsmi Kremlin nüfuz dairəsinə düşmək isə istənilən ölkənin siyasi müstəqilliyi və suverenliyinin böyük ölçüdə itirilməsi deməkdir. İşğalçı Ermənistanın təmsalında bunu aydın görmək olar.

Söz düşmüşkən, Ermənistan da Azərbaycanın bütünlüklə Rusiyanın təsiri altına düşməsi nəticəsində ümumən bölgənin Qərb üçün itiriləcəyini anlayanlar var. Məsələn, tanınmış erməni eksperti Stepan Safaryan əmindir ki, Kremlin Avrasiya layihələri sırf öz maraqlarını möhkəmləndirmək və bölgənin inkişafa imkan verməmək üçün düşüncə

lüb. Onun sözlərinə görə, İrevan inteqrasiya proyektinə qoşulmaqla təhqiramiz bir situasiyaya düşüb (axar.az).

Sitat: "Rusiya iki model yaradıb. Bunlardan birincisi Rusiyaya tabe olmayan Ukrayna modelidir. İkincisi isə Moskva-ya tabe olan Ermənistan modelidir. O bizə deyir ki, özünü hansı ölümlə seçdiyinizi söyləməlisiniz. Ukrayna Kırım itirib Kiyevdə dayandı, amma biz İrevanı da itirə bilərik. Rusiya Ermənistanı ələ keçirib və indi də çalır ki, Azərbaycanı özünə tabe etdirdin. Əgər o, hər iki ölkəni ələ keçirsə, Gürcüstan müdafiəsiz qalacaq. Azərbaycanın məsələsi həll ediləndə biz Gürcüstan dramını da görəcəyik. Yeganə çıxış yolu Ermənistanın Azərbaycana qarşı Avrasiya İttifaqına üzv olmaq istəyəcəyi təqdirdə sərhədlərin dəqiqləşdirilməsi ilə bağlı veto tətbiq etməyidir".

***

Ayrı sözlər, erməni politoloq təklif edir ki, ən əvvəl Ermənistanın öz olan-qalan müstəqilliyini itirməməsi və Azərbaycanın da onun gününə düşməməsi üçün İrevan Bakının Avrasiya İttifaqına qoşulmasını bir bəhanə ilə əngəlləsin. Maraqlıdır, deyilmi?

Mövcud situasiyada Bakı-Vaşinqton münasibətlərinin daha da gərginləşməsinin ilk

öncə kimin, hansı qüvvənin əlinə işlədiyi yəqin ki, aydındır. Ən betəri odur ki, bu halda - Avrasiya layihələrinə qoşulmaq qarşılığında Moskvanın Bakıya ciddi güzəşt təklif etməsinə ehtiyac qalmayacaq - o cümlədən Qarabağ məsələsində.

Demək, vəziyyətdən tezliklə çıxış yolu barədə hər iki tərəf (Bakı və Vaşinqton) ciddi düşünməlidir. Yəqin ki, "qızıl orta" - qarşılıqlı konstruktiv addımlar atmaq yeganə optimal variant olardı. Güman ki, okeanın o tayındakı "beyin mərkəzləri" də durumun həssaslığına və bölgənin taleyinin həqiqətən də Azərbaycanda həll olduğunu fərqindədir.

***

Yazı hazırlanarkən məlumat yayıldı ki, Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi AzadlıqRadiosu və "Meydan TV"-nin ölkədəki fəaliyyətini qanunsuz elan edən açıqlama verib. Bu barədə nazirliyin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev bildirib. "BBC Azərbaycan" xidmətinə gəldikdə isə o, deyib ki, "bu qurum və onların əməkdaşları mütəmadi olaraq akkreditasiyadan keçir".

Məsələ barədə danışan prezidentin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov öz növbəsində qeyd edib ki, "İnteraz", "Euroaz" televiziya kanalları, "Amerikanın səsi" radiosu, "Meydan TV", "Azadlıq.org" internet saytları və bir sıra digər xarici media orqanları, onların əməkdaşları dəfələrlə xəbərdarlıq ediləməsinə baxmayaraq, indiyədək müvafiq qaydalarla əməl etmir və ölkə daxilində qeyri-qanuni fəaliyyət göstərirlər.

Xatırladaq ki, AzadlıqRadiosu bilavasitə ABŞ Konqresinə tərəfindən maliyyələşdirilir.

Beləcə, Bakı-Vaşinqton münasibətlərində payız ruzigarları davam edir.

□ **Siyasət şöbəsi**

ABŞ dövlət katibinin keçmiş köməkçisi, "Freedom House"un keçmiş rəhbəri, hazırda isə ABŞ Beynəlxalq Makkeyn İnstitutunun insan hüquqları və demokratiya üzrə direktoru Devid Kramer Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı ABŞ-ın ciddi sanksiyalar tətbiq edəcəyini bəyan edib və eyni zamanda Vaşinqtonun sanksiyaları gecikdirməsini anlamadığını bildirib.

"Turan" informasiya agentliyinə müsahibəsində Kramer bildirib ki, 2010-cu ilin əvvəllərindən etibarən rəsmi Bakının əvvəllər özünə dost hesab etdiyi ölkələrə qarşı mövqeyi kəskin şəkildə dəyişib. Həmin andan etibarən rəsmi dövlət təbliğatı Qərbə qarşı mənfi və Rusiyaya qarşı müsbət münasibət formalaşdırmağa başlayıb. Kramer qeyd edib ki, Bakıda hökumət Ukraynadakı hadisələri görüb və qorxub. Buna görə öz ölkəsində bu ssenariyə yol verməmək üçün repressiyalar həyata keçirməyə hazırdır: "Görünür, hakimiyyət hesab edir ki, bu cür siyasət yolveriləndir - vətəndaş cəmiyyətini dağıtmaq, jurnalistləri və fəalları həbs etmək olar və buna görə heç nə olmayacaq".

Kramer onu da deyib ki, Azərbaycanın hələ də ABŞ-a, Avropaya ehtiyacı var: "Əlbəttə, Bakı Moskva ilə münasibətlərini davam etdirir, amma Azərbaycanın daxilində vəziyyətin pisləşməsi davam edir və gec-tez Qərb cəzalandırmağa başlayacaq. Buna görə mən repressiyalara son qoyulması üçün məqsədyönlü sanksiyalar tətbiq edilməsinə üstünlük verirəm".

Kramer Azərbaycanla Belarus arasında müqayisə də aparıb. Bildirib ki, Azərbaycanda vəziyyət siyasi məhbusların azad edildiyi Belarustan daha pisdır: "Belə olan halda çox şey Qərbdən asılıdır. Qərb möhkəm mövqə tutarsa və "bəsdir" deyərsə, Azərbaycanda baş verənlərə qarşı mübarizə siyasəti işləyib hazırlanmalıdır, amma hələlik mən bunu görmürəm".

Bununla yanaşı, Kramer qeyd edib ki, Konqresdə tənqidi əhval-ruhiyyədə və Azərbaycanda baş verənlərdən daha çox narahat olanların sayı getdikcə artır: "Son bir neçə ayda Konqresdən prezident Əliyevə, Obama admi-

nistrasiyasına ciddi narahatlıq ifadə edən məktubların sayı bunun sübutudur. Bu, Rusiya üzrə "Maqnitski qanunu"nun qəbul edildiyi 2010-cu ili xatırladır. Məhz Belarusa qarşı sanksiyalar tətbiq edildikdən sonra siyasi məhbusların azad edilməsinə nail olmaq mümkün

sab edirmi? Müsavat Partiyasının başqanı Arif Hacılı bildirdi ki, Devid Kramer ABŞ-ın xarici siyasətinin formalaşmasında iştirak edən adamlardan biridir. Ən azı bu ölkənin xarici siyasət sahəsində müzakirə olunan məsələlərdən xəbərdardır. Ona görə onun fikirlərinə ciddi ya-

ilk növbədə demokratik institutların inkişafında maraqlı olalar. Biz neçə illərdir beynəlxalq təşkilatlardan xahiş edirik ki, Azərbaycanda tamamilə müstəqil bir telekanal yaradılsın və biz də sözüümüzü orada deyə bilək. Azərbaycan müxalifətinin xalqla ünsiyyət yarada biləcəyi bir teleka-

ABŞ-dan hakimiyyətə sanksiya xəbərdarlığına müxalifətdə fərqli münasibət

Arif Hacılı: "Kramer ABŞ-ın xarici siyasət sahəsində müzakirə olunan məsələlərdən xəbərdardır"

olub".

Rəsmi Bakının sanksiyalardan qorxmadığı və heç kimin hökumətə təzyiq göstərə bilməyəcəyi haqqında bəyanatlarını şərh edən Kramer deyib: "Mənim və başqalarının təklif etdiyi sanksiyalar məqsədyönlü və mərhələli olacaq və hakimlərə, prokurorlara, siyasi məhbusların təqibində iştirak edən digər şəxslərə qarşı yönələcək. Zərurət olarsa, sanksiyalar hökumətdə yüksək səviyyəyə də şamil ediləcək və gücləndiriləcək. Zənnimcə, Azərbaycanda kimlərsə narahat olacaq".

Politoloqlar Devid Kramerin sanksiya xəbərdarlığının gerçəkləşəcəyinə inanırlar. Hesab edilir ki, bu, Kramerin şəxsi arzudur, dilə gətirir.

Bəs Kramerin sanksiya xəbərdarlığına müxalifət münasibəti necədir? Müxalifət bu xəbərdarlığı ciddi he-

Sərdar Cəlalov: "Azərbaycanda indiki vəziyyətin yaranmasında Amerikanın da günahı var"

naşmaq lazımdır.

ADP sədri Sərdar Cəlalov isə ABŞ-ın Azərbaycan hakimiyyətinə sanksiyalar tətbiq edəcəyi barədə xəbərdarlığa Vaşinqtonu tənqid etməklə münasibət bildirdi: "Azərbaycanda indiki vəziyyətin yaranmasında ABŞ-ın da günahı var. Azərbaycan hakimiyyəti bu rejimi yalnız öz gücünə yaratmadı. Qərbin Azərbaycandakı siyasi prosesləri özünün geopolitik və iqtisadi maraqlarına uyğun inkişaf etdirməsi istiqamətində apardığı siyasətdən iqtidar bəhrələndi və indiki vəziyyət yarandı. Dünya təcrübəsi göstərir ki, sanksiyalar rejimlərin güclənməsinə və bu cür rejimlərin əleyhinə olan qüvvələrin zəifləməsinə gətirib çıxarır. Ona görə də sanksiyalar bir o qədər də ağırlı addımlar deyil. Əksinə, hər hansı bir bölgədə ABŞ demokratiyaya dəstək vermək istəyirsə, gerek-

nal yoxdur. Son 10 ildə Qərb müxalifətlə əlaqələri demək olar ki, kəsib, yalnız hərdən formal görüşlər olur. Hakimiyyətə sanksiya tətbiq edincə, ölkədəki demokratik qüvvələrlə ciddi əməkdaşlıq etsələr, bu, daha səmərəli olar".

S.Cəlalovun fikrincə, ola bilsin ki, həqiqətən Devid Kramer ABŞ hakimiyyətinin Azərbaycan hakimiyyətinə sanksiyalar hazırladığından məlumatlı olduğu üçün belə bir bəyanatla çıxış edib və hansısa mərhələdə bu sanksiyalar veriləcək. Ancaq sanksiyalar olarsa, Azərbaycanda vəziyyət daha da pisləşəcək:

"Sanksiya ilə hansısa məmurların Qərbdəki vəsaitlərinə həbs qoyulacaq, həmin məmur burada daha çox rüşvət alacaq. Hansısa məmurlara Qərbə getmək yasağı olacaq, həmin məmurlar Rusiyaya daha da sıx gəlib-gələcəklər. İrana embarqo qoyulmamışdan öncə İran adı bir kənd təsərrüfatı ölkəsi idi. ABŞ İrana embarqo qoyduqdan sonra İran nüvə ölkəsi oldu. Sanksiyalar belə müsbət nəticə verirsə, nə üçün İran sürətlə inkişaf elədi? Rusiyaya sanksiya tətbiq etdilər, Rusiya Ukraynadan sonra Suriyaya da hücum elədi. Sanksiyalar ola bilsin ki, kimlərsə məhdudiyyətlər gətirə bilər, ancaq ölkədə demokratiyanın qurulmasına gətirib çıxara bilməz. Demokratiyanın qurulmasını istəyən demokratik tərəflərin inkişafında maraqlı olmalıdır, siyasi partiyaların inkişafı üçün addımlar atmalıdır".

□ E.SEVİDAĞA

M.F.Axundov məğlubiyyətini duymurdumu?

Hüseyinbala SƏLİMOV

Bəli, elə bir duruma gəlib çatmışıq ki, hətta kiçik bir tənqidi fikir belə bizə yeni nəfəs kimi görünür, çünki belə yazılarda bir anlamaq cəhdi olur ki, o da düşüncə və yazı adamları üçün olduqca qiymətlidir...

Bugünərdə saytlardan birində maarifçiliklə bağlı çox maraqlı yazı oxudum. Həmin yazıda səslənən fikirlərin demək olar ki, hamısı ilə razıyam, amma gəl, razı olmadığım məqamlar da var...

Bəlkə də bir azacıq uzaqdan başlamaq daha düzgün olardı. "Qu quşunun yuvası üzərindən uçarkən" filmi xatırlayırınsınız? Orada filmin qəhrəmanı deyir ki, mən heç olmasa, buna cəhd etdim...

İndi maarifçilik də elə məhz həmin "cəhd etdim" məsələsi kimidir, bir təsəllidir. Məgər bizim maarifçilər, tutaq ki, elə M.F.Axundov özünün məğlub olduğunu dərk etmirdimi? Məgər Axundovun özü demirdimi ki, nəsihətlə dünya düzəlsəydi, onda gerek iranlılar dünya millətləri içində ən öndə gedən və ən eməli-saleh millət olaydılar, çünki min ildir ki, cəmi İran əhli Şeyx Sədini oxumaqla - nəsihət oxumaqla məşğuldur...

Dedim ki, maarifçilik indi bizdə daha çox təsəllidir. Ən maraqlısı isə odur ki, digər üslublar, digər yazı tərzləri də bir nəticə vermir, deyilənlər, yazılanlar və göstərilənlər sanki quyunun dibinə gedir! Yada salın, bir vaxt deyirdilər ki, əgər müxalifət televiziya imkanları olsa, çox şey dəyişəcək. Amma məhdud bir şəkildə olsa da, müxalifətin tele-efir imkanı, kobud şəkildə desək, televiziya ilə söymək imkanı yarandı. Amma bir şey dəyişmədi. Elə bu səbəbə görə yazıdakı bir fikirlə razıyam ki, siyasi sistem, bəli, tək hakimiyyət yox, elə siyasi sistemin özü dəyişməlidir...

Bu vaxta qədər Azərbaycanda da dəyişikliklər olub, amma bunlar yalnız hakimiyyət dəyişikliyi olub. Bizim, xüsusən də mənim çox öydüyüm 92-93-cü illərin hakimiyyəti də sübut edə bilmədi, insanları inandıra bilmədi ki, baş vermiş bir illik siyasi dəyişiklik təkə hakimiyyət dəyişikliyi deyil, siyasi sistem dəyişikliyi. Bəli, onlar da bunu edə bilmədilər, bəlkə də istəmədilər. Kim bilir, bəlkə də kreslo elə onlara da çox əziz göründü...

Ona görə də bir daha sual yaranır: niyə bütün səylər az qala bir dibiş quyuya çevrilmiş bu ölkədə heç bir nəticə vermir? Niyə cəmiyyətlə əks-rabitəni itirmişik? Bəlkə günahkar müxalifətdir? Burada yadına bu günlərdə Nobel mükafatı almış belorus yazıçısı S.Aleksieviçin öz ölkəsinin müxalifəti ilə bağlı dediyi bir fikri düşdü. O, deyirdi ki, Belarus müxalifətinin sıralarında kulturoloq, xəyalpərvər və hətta romantik adamlar çoxdur, amma ki, siyasətçi, bəli, siyasətçi yoxdur...

Bu fikri eynilə Azərbaycan müxalifəti haqqında da demək mümkündür - onlar da siyasətdən başqa hər şeyi bacarırlar. Amma yenə də bütün günahı müxalifətin çiyinlərinə yükləmək istəməzdik. Düzdür, bir daha deyirik ki, onlara qarşı irad bildirmək üçün kifayət qədər əsas var...

Hərə onlara, eləcə də bütün zəif müxalifətlərə bir "resept" yazır. Elə bu günlərdə keçmiş Polşa prezidenti Lex Valensa da Rusiya müxalifətinə maraqlı təkliflər vermişdi. O, da deyir ki, özünüzdün hakimiyyətdən intellektual üstünlüyünüzü sübut edin, ölkə elitası ilə, daha doğrusu, intellektual elita ilə rabitə yaradın, göstərin ki, siz problemlərin daha elmi və daha intellektual həllini bilirsiniz, onda cəmiyyət sizlərə tərəf dönəcək...

Prinsipcə, bu iradla da razılaşmaq olar. Azərbaycan müxalifətinin də intellektual durumu ürəkaçan deyil. Amma bu, o deməkdir ki, ölkədə ona görə heç nə baş vermir ki, müxalifətin öz Marksları, Leninləri yoxdur? Bəlkə də bunun da hardasa təsiri var, amma güman edirik ki, o, həlledici olsun...

Bəs əsas səbəb nədir? Odur ki, cəmiyyətimiz olduqca zəifdir. Bizim insanlar daha az müqavimət tələb edən "trayektoriyalar" seçməyə çox meyillidirlər...

Təsəvvür edin, hakimiyyət ilk dəfə korrupsiya haqqında guya ki, ciddi danışmağa başlayanda insanların arasında böyük məyusluq yaranmışdı. Bəlkə də inanmırsınız, amma onlar deyirdi ki, əşi, pulumuzu verib problemimizi həll edirdik, indi nə edəcəyik? Fəqət, xoşbəxtlikdən, ya da ki, bədbəxtlikdən çox tez bir zamanda belə məlum oldu ki, hakimiyyətin korrupsiya haqqında dedikləri növbəti şüardan savayı bir şey deyilməmiş və buna əmin olan insanlar sanki rahatlıq tapdılar...

Bunu niyə deyirəm? Məsələ bundadır ki, cəmiyyətimiz təkə zəif deyil, o həm də mənəvi devalvasiyaya məruz qalıb, açığı, biz bir az deqradasiya olunmuşuq, dəyərlər və onların ierarxiyası aşınıb. Ona görə də heç nə alınmır. Maarifçiliyə qapılmaqda da ümid budur ki, bəlkə heç olmasa, bu yolla bunları yoluna qoymaq, mənəvi saflaşmaya təkan vermək mümkün oldu...

Bəbir dərisi

Samir SARI

Adama bax, gedib meşəyə, ovlanması qadağan olunan bəbiri vurub öldürüb, sonra dərisini soyub bazarda 15 min manata satmaq istəyərəkən tutulub.

Hər şey o tərəfə, bir bəbirin dərini kənd yerində 15 min manata kim alacaqmış, görəsən? Bu pula yeddi baş yanabalalı camış almaq olar. Yəqin ki, bəbir ovçuları axırda o dərini Türkiyə istehsalı olan dəri gödəkçenin qiymətinə verəcəkdilər.

Amma indi ölkəmizdə Qırmızı kitaba düşmüş bəbir daha yoxdur. Allah bilir, onlardan neçə baş qalmışdı, onun da birini Astaranın Sım kənd sakini, 1995-ci il təvəllüdlü Böyükağazadə Natiq vurdu, geridə bir dərisi qalmışdı, onu da hüquq-mühafizə orqanları müsadirə etdi.

Rəsmi açıqlamada deyilir ki, Natiq bu işi tamah məqsədilə edib. Ancaq hiss olunur ki, gənc bu işə məsuliyyətsizlikdən, bilməzlikdən qol qoyub. Bəlkə də birinci dəfəymiş ki, bəbir görürmüş, elə bilib, pələng-zaddır, bunu tutub yeyəcək. Yəqin ki, o elə müstəntiq də o cür deyəcək, and içəcək ki, dovşan vurmağa gedirdim, qəfildən ağacdan üstümə atıldı, elə bildim, pələngdir, can hövlüyü ilə dönüb vurdum, yoxsa məni parçalayacaqdı...

Əslində bəbir (*bəzi mənbələrdə - qaplan*) deyəndə bir az yekə çıxır, hətta "pantera" deyəndə lap yekə çıxır, amma astaralı qardaşın gülləsinə tuş gələn bu heyvan babat çoban iti boyda bir şeydir. Düzdür, güclüdür, qıvrıqdır, yırtıcıdır, fəqət, o qədar də boy-buxunlu, qorxulu bir heyvan deyil, "piqq" ələyib qorxutsan, qaçıb gedər.

Bu, birinci dəfə deyil. Bir dəfə də Talış meşələrində bir nəfər bəbir öldürmüşdü, onu da tutmuşdular. Ta bilmirəm onun taleyi necə oldu - pələng öldürmüş pəhləvan kimi türmədə yatır, yoxsa pulunu alıb, özünü buraxdılar. Adanın ömrü ikinci variant üzrə axıb gedirsə, yəqin ki, indi dovşan vurmağa da qorxur.

İndi söz yox, Böyükağazadədən və onunla birlikdə dərini satmaq istəyən Çükəşli Səməd Fərəcovdan bir neçə cöngənin pulunu alacaq. Bəlkə də gənclərin bəbirin dərisinə qoyduqları qiyməti özlərinə oxuyacaqlar.

Beləcə, bəbirdən soyulmuş dəriyə görə Səmədlə Natiqin özünün "dərini soyacaq", ağılları başlarına gələcək.

Çünki işin maddələri ağırdır, onlara qarşı CM-nin 258.2.3-cü (qanunsuz ov etmə, ovlanması tamamilə qadağan edilmiş heyvanlara qarşı törəldikdə) maddəsi irəli sürülüb.

Əgər onlar dərini qurudub öz maşınlarının söykəncəyinə atsaydılar, ya da evlərində ayaq altına sərsəydilər, yazıq bəbirinin qanı ara yerdə batıb gedəcəkdilər.

Kim bilir, nə qədər brakonyer belə edir, ovlanması qadağan olan heyvanları öldürüb nəslini kəsir, cinayətin üstü də açılır.

Biz illərlə belə etmişik deyə ölkəmizdə bəbir-filan qalmayıb. Ceyranları da birtəhər qoruyub saxlayır, artırılar, amma bəbirlərin günü qaradır. Ayları da ki, istəyəndə tutub kəsirik, istəyəndə qəfəsə salıb uşaq-muşağın qabağında dombalaq aşırıdır.

Balıq tutmaq üçün çaya, gölə qumbara atan, elektrik cərəyanı verən, zəhər tökən camaatıq, biz meşədə ayı, bəbir, qaban qoyarıq mı qalsın? O vaxt, yadınızdadımı, Şamaxıda bir ayını it gününə qoymuşdular, o da acından və hirsindən camaata hücum eləmişdi.

Şəhər kənarındakı, rayonlardakı balaca göllərdən soruq alın, dərmana bir balıq tapılmaz. Ya gölü ümumiyyətlə qurudublar (*suyunu axıtıldıqdan sonra balıqları dənləmək üçün*), ya da yuxarıda dediyim kimi, kürüden təzə çıxmış balıqçıları da zəhərlə, elektrik cərəyanı ilə qırıblar. Meşələrdə də artıq çaqqal qalmayıb, qorxularından qaçıb gediblər ki, birdən dərilerini tülkü dərisi yerinə soyub satarlar.

Bu yerdə bir sıra Avropa ölkələrində flora və faunanın necə qorunmasından, brakonyerlik etmək istəyənlərin sət şəkildə cəzalandırılmasından-filandan xeyli danışmaq, maraqlı hekayətlər yazmaq olar. Amma nə xeyri var? Bəbir öldürənlər belə hekayətləri bilmərrə oxumurlar, bilmirlər, hətta bilsələr də, xarici nümünə-filan hərəmlər, bəbir hərəyirlər.

Qalmaqalı maliyyəçi haqda sensasion məlumatlar

Bu il fevralın 21-də manatın dollarlara nisbətən ucuzlaşması iqtisadi sferada ciddi təlatüm yaratdı. Ölkənin həyat ritmi pozuldu. Bu qərar nəinki biznes sahəsinə, bütövlükdə ölkə boyu bütün sektorlara öz mənfi təsirini göstərdi. Bu təsir bu gün də davam edir.

Təbii ki, devalvasiyadan daha çox ziyan görənlər sahələr olmamış deyil. Əsasən maliyyə qurumları - banklar məlum olaydan ciddi zərərle çıxdı. Əslində "çıxdı" feli burda situasiyanı tam ifadə etmir, bəlkə də heç yerinə düşmür. Ölkə, üstündən 8 aya yaxın vaxt keçməsinə rəğmə, 21 fevral qərarının nə şokundan çıxıb bilib, nə zərərindən.

Bu qərardan sonra banklarla vətəndaşlar arasında ciddi gərginlik yaşandı. Dollarla kredit götürən xeyli sayda sahibkar, biznes adamı və sadə vətəndaş bunun altını hələ də çəkir. Dollarla kredit götürüb onu 33 faiz bahasına ödəmək, əlbəttə, ciddi zərərle müşayiət olunur. Bu, həm vətəndaşın, həm bankın zərəridir. Onsuz da ölkə insanı neçə illərdir kredit yükünün altındadır. Devalvasiya da bir yandan bu yükü artırmış oldu...

Devalvasiyadan sonra problemlə kreditlərin sayı artır. Ona görə də müştərilərlə banklar arasında münasibətlər bəzi hallarda hüquqi müstəvidən çıxır. Krediti qaytara bilməyən, yaxud gecikdirən müştəri ilə bank rəhbərliyi arasında ciddi konfliktlərin olması haqda xəbərlər getdikcə intensivləşir.

Bu cür vəziyyətdən istifadə edən bank sahibləri də var. Yaranmış qarışıqlıqdan yararlanıb daha çox mənfəət əldə etməyə çalışanlar sırasında "Aqrarkredit" Səhmdar Kredit Təşkilatının İdarə Heyətinin sədri Məmməd Musayev də adına rast gəlinir.

Redaksiyamıza çatan bilgilərə görə, "Şapka Mamed" ayaması ilə tanınan Məmməd Musayev sahibi olduğu və rəhbərliyində təmsil olunduğu banklardan götürülən kreditləri özünəməxsus formada qay-

"Şapka Mamed" borclarını almaq

"üçün qoçu dəstəsi saxlayır" - qalmaqal

"Turanbank"ın sahibinin müştərilərdən kreditlərini hədə-qorxu yolu ilə aldığı deyilir: Məmməd Musayevin bu iş üçün hətta qoçu saxladığı iddia olunur; girov təminatlı istehlak kreditləri müştərilərdən məhkəmə yolu ilə deyil, reket üsulu ilə geri alınır

tarmağa çalışır. Onun bu "yeni" metodları ilə üzlaşmış vətəndaşlar "Yeni Müsavat" maraqlı məlumat veriblər. Adının çəkilməsini istəməyən mənbə bildirir ki, M.Musayevin banklarından kredit götürən şəxslər təhdid və şantajla üzlaşsın. Mənbə bildirir ki, Məmməd Musayevin sahibi, oğlu Fuad Musayev rəhbər olduğu "Turanbank"dan kredit götürən şəxslər ciddi psixoloji basqılara məruz qalır. Bizə çatan bilgiyə görə, M.Musayev dövlət idarələrində çalışan müştərilərə ismarış göndərərək ki, krediti vaxtında ödəməsələr, rəhbərlərinə şikayət edəcəklər. Hətta ayrı-ayrı nazirlərə şikayət olunacağı xəbərdarlığı edilib. Bunun üçün M.Musayev tapşırıqları ilə siyahıların tutulduğu bildirilir. Mənbə iddia edir ki, həmin siyahılar üzrə hansı müştərinin hansı nazirliyin və ya başqa dövlət strukturunun nəzdində işlədiyini aydınlaşdırılır, sonra həmin müştəri banka dəvət edilir, M.Musayev o adamla "profi-

laktik söhbət" aparır. "Nazirinə sənəndən şikayət edəcəm" şantajı ilə müştəriləri hədələyir. Sonra da adamları onlara cinayət işi açırdacağı ilə qorxudur. Redaksiyamıza müraciət edən vətəndaşlardan birinin sözlərinə görə, o, Məmməd Musayevin diqqətinə bu davranışının qanunsuz olduğunu çatdırıb: "Ona bildirdim ki, girov təminatlı istehlak kreditlərinin qaytarılmasında problem yarandıqda borcverən tərəf (bank) mülki qaydada məhkəməyə müraciət edə bilər. Məmməd müəllim bildirdi ki, bu ölkədə qanun var ki, məhkəməyə mülkü qaydada şikayət verə?"

Şikayətçilər bildirir ki, M.Musayev sahibi olduğu banklarda problemlə kredit məsələsinin bir başqa formasını da sınaqdan keçirməkdədir. Şikayətçilər iddia edirlər ki, o, bu iş üçün qoçu da saxlayır: "Məmməd Musayev kreditlərinin vaxtında ödənilməsi, yaxud ana məbləğin qaytarılması üçün fiziki gücdən isti-

fadə edir. Bu məqsədlə yanında Vasif Qasimov ad-soyadlı idmançı saxlayır. Həmin Vasif də özü kimi bir neçə idmançıdan ibarət qrup yaradıb ofislərə, evlərə gedib müştəriləri qorxudur, onları hədələyir."

Bu iddiaların hansının doğru, hansının yalan olduğunu söyləmək çətinidir. Haqqında ciddi ittihamlar səslənən Məmməd Musayevin özü ilə danışıb ondan səsləndirilən şikayətlərə münasibət öyrənmək cəhdlərimiz baş tutmadı. M.Musayev mediada haqqında yazılanlara heç vaxt münasibət bildirməyib. Amma buna bax-

mayaraq, M.Musayevin özünə, yaxud nümayəndəsinin mövqeyini dərc etməyə hazırdır.

Xatırladaq ki, M.Musayev uzun illərin maliyyəçisidir. O, indiyədək özünə böyük biznes imperatorluğu qura bilib. Onun bu sahədə xüsusi istedadının olduğu haqda məlumatlara rast gəlmək mümkün deyil. Görünür, M.Musayev bir çox məmurlar və iqtidara yaxın şəxslər kimi dövlətin resurslarından yararlanaraq biznesmen olub.

M.Musayev bir neçə vəzifə tutur. O, Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının prezidenti olmaqla yanaşı, "Aqrarkredit" Səhmdar Kredit Təşkilatının İdarə Heyətinin sədri, "Azər-Türk Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Müşahidə Şurasının sədri, Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının Rəyasət Heyətinin üzvüdür. Həmçinin "Turanbank"ın sahibidir. Bu banka hazırda onun oğlu rəhbərlik edir.

□ Aydın ASLAN

Müsavat başqanının müavini doğum gününü yenə həbsxanada keçirdi

Bu gün partiya qərargahında Fərəc Kərimli ilə bağlı yubiley tədbiri keçiriləcək

Oktabrın 12-də həbsdə olan Müsavat başqanının müavini Fərəc Kərimlinin 30 yaşı tamam oldu. Vəcdan məhbəsu 2-ci doğum gününü də dəmir barmaqlıqlar arxasında keçirdi. Başqan müavininin ünvanına sosial şəbəkələrdə çoxsaylı yubiley təbrikləri ünvanlandı.

F.Kərimlinin atası Raqif Kərimli müsavat.com-a açıqlamasında oğlunun doğum gününü həbsxanada onunla birlikdə qeyd etdiklərini söylədi: "Doğum gününü cəzaçəkmə məsisəsində Fərəclə birlikdə qeyd etdik. Ad gününü tortu aparırdı. Hər kəsin təbriklərini çatdırırdı. Evdə qeyd etməyəcəyik. Fərəc olmadan mənası yoxdur. İstəməzdim ki, oğlum yubiley gününü həbsxanada keçirsin. 30 ya-

şı tamam olur. Özünün və dostlarının iştirakı ilə doğum gününü olmasını istədik. Təəssüf ki, bu mümkün deyil. Özü də dedi ki, həbsxanada dostlarla birlikdə qeyd edəcəyik. Oğlumun ailə həyatı qurmaq vaxtı da keçir. 30 yaşdan sonra evlənmək artıq gec olur. Qabağına sədd çəkilib. Sosial şəbəkələrdə çoxlu sayda təbriklər oldu. Partiyada da qeyd edəcəklər. Rayon təşkilatının sədri təbrik etdi. Fə-

Fərəc Kərimli

rəc onu təbrik edən hər kəsə təşəkkürünü çatdırmağını söylədi. Səhhəti, əhval-ruhiyyəsi normal idi. Salamları var".

Müsavat gəncləri də Kərimlini unutmayacaqlar. Bu

gün saat 14:00-da Müsavat qərargahında yubiley tədbiri keçiriləcək. Bu bəradə müsavat-com-a Müsavat gənclərinin konfransla bağlı yaratdıqları Təşkilat Komitəsinin üzvü Əbülfəz Sadiqbəyli məlumat verdi: "Tədbir qərargahda təşkil olunacaq. Standart tədbirlərdən biri olacaq. Qonaq qismində AXCP, VHP, NİDA, REAL və digər müxalifətli təşkilatların hər birinə dəvət göndəriləcək. Tədbir saat 2-yə planlaşdırılmışdır".

Xatırladaq ki, Fərəc və Sirac Kərimli qardaşları ötən ilin iyulunda həbs olunublar. Hər iki qardaş Cinayət Məcəlləsinin 234-cü (qanunsuz olaraq narкотik vasitə əldə etmə, saxlama, satma, daşıma) maddəsi ilə ittiham olunub. F.Kərimli 6 il yarımlıq, Sirac Kərimli isə 6 il müddətində azadlıqdan məhrum edilib.

□ Cavanşir ABBASLI

Son günlər Gürcüstan onun ərazilərini ilhaq etmiş Rusiyaya yönəlik reveranslarla diqqət çəkir. Xüsusilə də Tiflisin Rusiyanın "Qazprom" şirkəti ilə qaz danışıqlarına başlaması Azərbaycanda ciddi müzakirələrə səbəb olub. On illərdir Azərbaycanın enerjidaşıyıcılarının sayəsində ayaqda duran qonşularımızın bu gün Rusiyadan daha ucuz qiymətə qaz almaq sevdasına düşməsi haqlı suallar doğurur.

Qeyd edək ki, Gürcüstanın əsas qaz təminatçısı Azərbaycandır və indiyədək SOCAR-la yerli hökumət arasında heç bir anlaşılmaqlıq olmayıb. Hətta şirkət gürcülərə qazi daha ucuz satır, nəinki Azərbaycan vətəndaşlarına. Lakin bugünlərdə gürcü rəsmilər Rusiyadan qaz idxal olunacağı halda Azərbaycan qazının qiymətinin də ənə biləcəyindən danışımağa başlayıblar. Bunun ardınca isə baş nazir İrakli Qaribaşvili-nin Azərbaycana qəfil səfəri, onun prezident İlham Əliyevlə üç saatlıq danışıq aparması, eyni zamanda Azərbaycanın dövlət başçısının Tiflisə rəsmi səfərinin nəzərdə tutulması məsələlərin ciddiliyindən xəbər verir. Düzdür, baş nazirin müavini, Gürcüstan-Rusiya əlaqələrinin kuratoru Zurab Aşaşidze Azərbaycanı sakitləşdirmək üçün bəyan edib ki, söhbət sırf kommersiya danışıqlarından gedir və istənilən halda Azərbaycan Gürcüstanın əsas qaz ixracatçısı kimi qalacaq. Lakin söhbət ondan gedir ki, rəsmi Tiflis sürətlə Rusiyanın qarşısından geri çəkilir. Üstəlik, baş Suriya böhranına qarışan Qərb də bu vəziyyətə seyriçidir. Eyni zamanda Azərbaycanın marağını azalması barədə iddialar da ciddiləşir. Hətta Qərbin Cənubi Qafqazın digər iki respublikasını da Rusiyaya güzəştə getdiyi iddiaları səslənir. Bəzi ekspertlərin fikrincə, bəlkə də Suriyadan çıxmağın qarşılığında Rusiyanın mükafatı Gürcüstan və Azərbaycan ola bilər. Azərbaycan yegane qapısından məhrum olduğu halda, hansı addımları

atacaq? Rəsmi Bakının "b" variantı varmı? **Deputat, iqtisadçı ekspert Əli Məsimli "Yeni Müsavat"a dedi ki, Gürcüstanın ən çətin anlarında ona fikirdə, sözdə və işdə dəstək verən, ona həyan duran məhz Azərbaycan olub:** "Azərbaycanın enerjidaşıyıcılarının dünya bazarına çıxan əsas kommunikasiya xətləri Gürcüstandan keçir. Bu həm də Azərbaycanla Gürcüstan arasında energetika sahəsində davamlı əməkdaşlıq üçün güclü bazadır. SOCAR Gürcüstanda inkişaf etmiş infrastruktur və bu ölkənin enerji bazarında böyük paya malikdir. Gürcüstan Azərbaycandan həm də güzəştli şərtlərlə qaz alır. Deməli, Azərbaycanla bağlı narazılıq ola bilməz. Gürcüstanla Azərbaycan arasında son danışıqlara gəldikdə isə ola bilsin dünya bazarında neftin qiymətinin kəskin sürətdə aşağı düşməsinin qazın qiymətinə də təsiri baxımından müzakirələr aparılsın. Digər müzakirə olunacaq məsələ Azərbaycanın Gürcüstan ərazisindən keçən boru kəmərlərinin tranzit qiymətləri ilə əlaqədar ola bilər. Bundan əlavə, ola bilsin Gürcüstan qaz təchizatını şaxələndirmək istəyir. Bu hal Azərbaycanın Gürcüstanın energetika bazarında payının azalmasına gətirib çıxara bilər". **Amma Ə.Məsimli hesab edir ki, bu variant belə Azərbaycanın Gürcüstan bazarını itirəcəyi anlamına gələ bilməz:** "Çünki əvvəla, SOCAR Gürcüstanda maraqların harmoniyasına cavab verən kifayət qe-

Gürcüstan bizi Rusiyaya "satsa"...

Bakının "B" planı varmı?

İqtisadçı ekspertlərdən ilginç şərhlər

dər oturmuş sistem qura bilib. İkincisi, ən çətin anlarda Gürcüstanın köməyinə həmişə Azərbaycan çatır. Üçüncüsü, əgər Gürcüstan Avropa İttifaqına can atırsa, onda bu ölkə qaz sardan Rusiyadan asılılığı azaltmaq xətti götürən Avropa İttifaqının strateji xəttinə tam zidd olan siyasət yeridə bilməz. Gürcüstanın hansısa siyasi qüvvəsinin nümayəndəsinin əlaldan təşəbbüsü ilə buna cəhdlər ola bilər, amma bu cəhdlər tam reallaşma bilməz".

Neft Araşdırmaları Mərkəzinin rəhbəri İlham Şabanın fikrincə, Gürcüstan elə düşüncüdür ki, Rusiyadan ucuz qaz almaq üçün kifayətdir ki, Azərbaycan qazının və ya Ermənistan axan rus qazının qiymətini "Qazprom"a nümayiş etdir-

sin və sonra bununla mediada ajiotaj yaratsın: "Ancaq əsla belə deyil. Kreml dünyada qazdan bir alət kimi istifadə etməyi bacaran bəlkə də yeganə dövlətdir. Bu baxımdan Gürcüstanın da Rusiya qazının öz ölkəsinə regional qiymətlərlə axması üçün gerek ilk növbədə xarici siyasətinə kəskin korrekte etməsi, dövlət binalarına taxdığı Avropa İttifaqının bəy-raqlarını isə ən azından çıxarması lazımdır".

O ki qaldı Rusiyanın Azərbaycanı Gürcüstanın qaz bazarından sıxışdırıb çıxarması məsələsinə, İ.Şaban hesab edir ki, bu məsələ KİV-lərdə dramatikləşib: "Ən azından ona görə ki, hazırda Gürcüstanın qaz bazarı 2,2-2,4 mlrd. m3 istehlak səviyyəsi arasında (hava şəraitindən asılı olaraq)

görə də KİV-lərə hətta İran tərəfi ilə qapalı danışıqlar apardığına dair informasiyalar ötürür. Əslində isə bu, mümkün bir şey deyil, nə qiymət baxımından Tiflisi qane edəcək, nə də logistik baxımdan. Necə deyirlər, hərə öz maraqları uğrunda imkanı daxilində mübarizə aparır və informasiya "müharibəsində" qonşularımız Azərbaycanı təəssüf ki, qabaqlayırlar".

İqtisadi Təşəbbüslərə Yardım Mərkəzinin rəhbəri Azər Mehtiyev isə bildirdi ki, hazırda Azərbaycanın iqtisadi baxımdan dünyaya əsas və başlıca çıxış qapısı Gürcüstandır: "İxrac neft-qaz kəmərlərimiz oradan keçir, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu. Təbii ki, bundan Gürcüstanın da ciddi uduşları var: həm enerjidaşıyıcılarını sərfəli qiymətlə əldə edir, həm də tranzit haqqı alır. SOCAR orada ən böyük vergi ödəyicilərindəndir. Rusiyanın Gürcüstana təsirinin artması verərsə, heç şübhəsiz Kremlin Azərbaycana əlavə təzyiç vasitəsi kimi istifadə etmək imkanları yaranır. Xüsusilə TANAP və TAP layihələri üçün problemlərin yaranması imkanları artır". **Amma A.Mehtiyev zənn edir ki, Gürcüstanın yalnız iqtisadi maraqlar naminə Rusiyaya yaxınlaşmaqla Azərbaycanı ciddi problemlərlə üzə-üzə qoyacağı o qədər də inandırıcı deyil:** "Çünki ortada Gürcüstanın müstəqilliyinə təhdidlər var. Azərbaycan və Gürcüstan yalnız iqtisadi baxımdan deyil, əslində daha çox məhz siyasi baxımdan - dövlət müstəqilliyini qorumaq baxımından - bir-birinə ehtiyacı olan ölkələrdir".

□ E.PASASOY

"Meydan TV" və Azadlıq Radiosu qanundankənar elan olundu

"Meydan TV" adı altında özünü təqdim edən qurum və "Azadlıq.org" saytı Azərbaycanda rəsmi formada fəaliyyət göstərmək üçün qeydiyyatdan keçməyib.

Bu barədə Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev məlumat verib.

XİN rəsmisinin sözlərinə görə, "Meydan TV" və "Azadlıq.org" qeydiyyatdan keçmək üçün nazirliyə müraciət etməyiblər.

H.Hacıyev qeyd edib ki, "BBC Azərbaycan" xidmətinə gəldikdə isə bu qurum və onların əməkdaşları mütəmadi olaraq akkreditasiyadan keçirlər.

Prezidentin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov bu barədə açıqlamasında bildirib ki, "İnteraz", "Euroaz" televiziya kanalları, "Amerikanın səsi" radiosu, "Meydan TV" internet saytı və bir sıra digər xarici media orqanları və onların əməkdaşları

Xarici İşlər Nazirliyi: "Onlar qeydiyyatdan keçməyiblər..."

dəfələrlə xəbərdarlıq edilməsinə baxmayaraq, bu günə qədər müvafiq qaydalara əməl etməz və ölkə daxilində qeyri-qanuni fəaliyyət göstərirlər.

Qeyd edək ki, Xarici dövlətlərin ərazisində hüquqi qeydiyyatdan keçmiş KİV-lər Azərbaycan Respublikasının ərazisində peşəkar KİV, media fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istədikləri təqdirdə Azərbaycan Respublikasında xarici KİV nümayəndələrinin akkreditasiya qaydalarına uyğun olaraq Xarici İşlər Nazirliyində qeydiyyatdan keçməlidirlər.

Bu baxımdan "Meydan TV" və "Azadlıq.org" saytlarının Azərbaycan dilində fəaliyyəti qanunsuzdur.

Media Hüququ İnstitutunun rəhbəri Rəşid Hacılı bildirdi ki,

xarici KİV-lərin Azərbaycanda fəaliyyəti üçün akkreditasiya tələbi "KİV haqqında" Qanunda nəzərdə tutulub. Müsahibimizin sözlərinə görə, Xarici İşlər Nazirliyi də akkreditasiya qaydalarını müəyyən edib: "Amma xarici KİV-lərin fəaliyyəti anlayışı birtərəfli şərh edilir. Azərbaycanda hər kəsin istədiyi məlumatı al-

maq, hazırlamaq və yaymaq hüququnu Konstitusiyamızın 50-ci maddəsi verir. Her kəs dünyanın istənilən yerindəki KİV-lərə yazı bilər, foto, video göndərə bilər. Bu hüququ heç nəylə məhdudlaşdırmaq olmaz. Ştadankənar və ya "free lans" yazar da ola bilər. Kimə istəyir yazır və s. Buna yasaq qoyula bilməz".

Rəşid Hacılı: "Qanunda xarici KİV-lərin fəaliyyəti anlayışı birtərəfli şərh edilir"

R.Hacılı dedi ki, əgər xarici KİV burada redaksiya qurursa, işçilər götürürsə, hökumət tədbirlərində iştirak etmək istəyirsə, onda akkreditasiyadan keçməsi tələb oluna bilər. Müsahibimizin sözlərinə görə, amma indiki kampaniyanın birbaşa hədəfinin "Meydan TV" olması aydın görünməkdədir: "Onunla əməkdaşlıq edən jurnalistlərin polisə çağırılması, izahat və ifadələr alınması, birinin hətta həbs edilməsi bunu deməyə əsas verir".

Oktyabrın 12-də saat 15 radələrində şəxsiyyət vəsiqəsini almaq üçün Sumqayıt şəhərində yerləşən ASAN Xidmətə gedən jurnalist Ayten Fərhədova (Ələkbərova) sax-

lanılıb. Bu barədə "Meydan TV"-yə jurnalistin özü məlumat verib. Onun sözlərinə görə, hazırda 3-cü polis bölməsinə aparılır: "Şəxsiyyət vəsiqəmi itirmişəm. Yenisini almaq üçün ödəniş etmişəm, bu gün götürməli idim. Adımın qarşısında "saxlanmalı" yazıldığı üçün ASAN Xidmət məni polisə təhvil verir. Hazırda Sumqayıtdakı 3-cü polis bölməsinə aparılıram".

Saat 17 radələrində jurnalist sərbəst buraxılıb. Ona bildiriblər ki, oktyabrın 13-də saat 15.00-də DİN-in Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsində (Bandotdel) olmalıdır. Ancaq səbəbini izah etməyiblər.

□ Sevinc TELMANQIZI

Oktabrın 12-də Müsavat Partiyası Divanının iclası keçirilib. Partiyadan daxil olan məlumatda deyilir ki, iclasda Müsavat Partiyasının Mərkəzi Seçki Qərargahının rəhbəri Gülağa Aslanlı seçki prosesi barədə ətraflı məlumat verib. Seçki dairələri üzrə vəziyyət analiz edilib. Divanda qardaş Türkiyə Cümhuriyyətində baş verən terror hadisəsi qətiyyətlə pislənilib. Faciədə həlak olanların ailələrinə, yaxınlarına və Türkiyə xalqına başsağlığı verilib.

Yığınaqda 1 noyabr 2015-ci il tarixdə keçiriləcək parlament seçkiləri ilə bağlı Müsavat Partiyasının seçki platforması əsas kimi qəbul edilib.

Iclasda Mərkəzi Seçki Komissiyasının şikayətləri araşdırarkən ayrı-seçkiliyə yol verdiyi Müsavat Partiyasına, bütövlükdə müxalifətə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirdiyi bildirilib.

Divanın 10 oktyabr 2015-ci il tarixli iclasında namizədlərə pulsuz efir vaxtının ayrılması haqqında Müsavat Partiyası adından tələb MSK-nın heç bir reaksiya verməməsi ictimai diskussiyalara hakimiyyət tərəfindən imkan verilməməsinin növbəti nümunəsi kimi dəyərləndirilib.

Divan pulsuz efir vaxtının seçkilərin təşviqat mərhələsində bərabər hüquqlu təbliğat imkanları prinsipinin mühüm elementi olduğunu bir daha vurğulayıb.

Sonda can məsələlər müzakirə edilib.

Müsavat Partiyasının Mərkəzi Seçki Qərargahı isə dünən 1 noyabr parlament seçkiləri ilə bağlı aralıq hesabat yayıb. Sənəddə qeyd olunur ki, 1 noyabr 2015-ci il tarixli Azərbaycan Respubli-

kası Milli Məclisinə deputat seçkilərinin azad və ədalətli keçirilməsi üçün demokratik seçki qabağı şərait mövcud deyil, bu məqsədlə müvafiq qanunvericilik bazası yaradılmayıb.

Siyasi partiyaların bərabər hüquqlu siyasi rəqabət şəraitində fəaliyyəti təmin edilməyib. Azərbaycan Konstitusiyasında siyasi partiyaların yeri təsbit olunmayıb. Proporsional seçki sisteminin ləğv edilməsi ilə seçkilərdə siyasi partiyaların rolu daha da məhdudlaşdırılıb.

Məhkəmə hakimiyyəti icra hakimiyyətinin nəzarəti altında qalmaqda davam edir. Seçki Məcəlləsinə əsasən seçki komissiyalarının tərkibi və oradakı vəzifələrin bölgüsü seçkidə iştirak edən tərəflərin qarşılıqlı etimadını təmin edən prinsiplərlə yaradılmışdır. Bütün seçki komissiyaları faktiki olaraq hakim siyasi qüvvənin iradəsi əsasında təşkil edilir.

Hesabatda sonra deyilir ki, namizədlərin irəli sürülməsi və qeydiyyatı prosesi sadələşdirilməyib.

Dairə seçki komissiyasının Protokolunun doldurulması haqqında Təlimatda Seçki Məcəlləsinin tələblərinə ri-

Müsavat seçki pozuntularına dair hesabat yaydı

AMİP isə Oqtay Əsədovdan MSK-ya şikayət yazdı

ayət edilməməsinin, seçki şikayətlərinə baxılma prosesinin qeyri-şəffaflığı və digər məsələlərin aradan qaldırılması mexanizmləri nəzərdə tutulmayıb. Nəticədə seçki kampaniyasının ilk mərhələsində, yeni namizədlərin təsdiq edilməsi, qeydə alınması və şikayətlərə Mərkəzi Seçki Komissiyasında, Apelyasiya Məhkəməsinə və şikayətlərə Mərkəzi Seçki Komissiyasında, Apelyasiya Məhkəməsinə və Ali Məhkəmədə baxılma zamanı son illərdə ölkəmizdə keçirilən (*prezident, parlament, bələdiyyə, referendum*) seçkilərdə olduğu kimi, BMT,

və qanun pozuntularına yol verilib.

Sənəddə həmçinin bildirilir ki, deputat seçkilərinin ilk mərhələsində - namizədlərin təsdiq edilməsi, qeydə alınması və şikayətlərə Mərkəzi Seçki Komissiyasında, Apelyasiya Məhkəməsinə və Ali Məhkəmədə baxılma zamanı son illərdə ölkəmizdə keçirilən (*prezident, parlament, bələdiyyə, referendum*) seçkilərdə olduğu kimi, BMT,

AMİP-dən verilən xəbərdə isə deyilir ki, partiya tərəfindən namizədliyi Milli Məclisə Seçkilər üzrə 45 sayılı DSK tərəfindən qeydiyyatdan alınmış namizəd Təbriz Musayev Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədovdan Mərkəzi Seçki Komissiyasına şikayət edib. Həmin şikayətdə qeyd olunur ki, Milli Məclisə seçkilər üzrə namizədliyi 45 sayılı Abşeron DSK-dan qeydə alınan Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov təbliğat-təşviqat kampaniyası zamanı vəzifəsindən sui-istifadə edərək, Seçki Məcəlləsinin 88-ci maddəsinə pozur. Belə ki, icra strukturları, büdcədən maliyyələşən idarə və müəssisələrin, nazirliklərin, dövlət qurumlarının işçilərini öz təbliğat-təşviqat kampaniyasına səfərbər edib. İnzibati resurslar onun xeyrinə istifadə edilir: "Seçicilər məcburi qaydada Oqtay Əsədovun görüşlərinə gətirilir. Digər namizədlərə isə təbliğatlarını aparmaq və seçicilərlə görüşlər keçirmək imkanı yaradılmır".

Bütün bunları nəzərə alaraq AMİP-çi namizəd MSK-dan deputatlığa namizəd Oqtay Əsədovun yol verdiyi qanun pozuntularının qarşısının alınması və bu kobud pozuntulara hüquqi qiymət verilməsi barədə qərar çıxarılmasını xahiş edib.

□ E.SEYİDAĞA

Türkiyə nə üçün atom silahına sahib deyil?

Ankara faciəsi bu məsələni yenidən gündəmə gətirib; **Qabil Hüseynli: "Türkiyə belə bir iddianı ortaya qoysa..."**

Oktabrın 10-da Türkiyədə baş verən məlum terror aktı dünyanı hərəkətə gətirdi. Ankara faciəsi sözsüz ki, qardaş ölkəni daxildən zəiflətməyə, onun regiondakı və dünyadakı rolunu azaltmağa hesablanmışdır. Söz yox ki, bu dairələrin arealı çox-çox uzaqlara gedib çıxır.

Amma bir məsələ var ki, müasir dövlətin gücünü həm də onun atom silahına malik olması müəyyən edir. Ən azı, belə ölkə ilə münasibətdə ehtiyatlı davranış olur, çünki nüvə silahı çox mühüm çəkirdirici amildir. Rusiya hətta öz Hərbi Doktrinasına öz təhlükəsizliyini qorumaq üçün nüvə silahından istifadənin mümkünlüyü barədə müddəa daxil edib.

Bəs görəsən, PKK kimi böyük problemlə üzlən, Qərbi və Rusiya tərəfindən birmənalı münasibətə malik olmayan qardaş ölkənin nə üçün atom bombası yoxdur? Axı faktır ki, Hindistanla problemi olan müsəlman Pakistan, ərəb dünya-

hının yayılmaması barədə beynəlxalq müqaviləyə də imza atıb. Bu isə ölkənin əl-qolunu bağlayan amillərdən biridir. Doğrudur, son zamanlar Rusiya ilə bağlanan müqavilə nəticəsində AES tikilməsi barədə razılığa gəlinib. Bu razılıq nəticəsində artıq tikinti işləri də başlayıb. Rusiya buraya 3 milyard dollardan çox vəsait yatırır. Türkiyə ilə Rusiya arasında son zamanlar yaranan soyuq münasibət bu böyük layihənin həyata keçirilməsini sual altına qoydu. Ciddi bir şey olmasa da, bu məsələ ətrafında müxtəlif polemikalara rast gəlmək mümkündür. Türkiyənin müsəlman dövləti olması da ona müəyyən problemlər yaradır. Türkiyə nüvə silahına sahib olmaq iddiasını ortaya qoysa, İran kimi ona qarşı da təzyiqlər başlayacaq. Xatırla-

dılacaq ki, nüvə silahının yayılması barədə müqaviləyə imza atıb. Amma onu da qeyd edim ki, Pakistan da belə problemlərlə üz-üzə qalmışdı. Lakin öhdəsindən gəlib nüvə silahını istehsal etməyi bacardı. Nüvə silahı ilə bağlı Türkiyə və Pakistan arasında müəyyən əməkdaşlıq mövcuddur. Türkiyənin bu sahədəki qurumu Pakistanla ciddi əlaqələrə malikdir. Güman edirəm ki, Türkiyə lazım gələrsə, Pakistanla nüvə tədqiqatları sahəsində ciddi əməkdaşlıq edə bilər. Bunun da mütləq nəticələri ola bilər. Amma nədənsə Türkiyə bu məsələlərdə ciddi səylər göstərmir".

Politoloq Türkiyənin nüvə silahına yiyələnmək məsələsinin ciddi problemi olaraq qaldığını da qeyd etdi: "Nüvə silahının bütün komponentləri-

nin əldə olunması çox ciddi məsələdir. Türkiyə bu sahədə ciddi mütəxəssislər ordusu hazırlamalıdır. Bu mütəxəssislər bilavasitə bu işlə məşğul olmalıdırlar. SSRİ zamanında birmənalı olaraq, nüvə mərkəzləri qapalı olurdu. Orada çalışan insanların adları da bilinirdi. Yalnız qocaldıqda, yaxud təqaüdə çıxdıqda həmin insanlar medallarla təltif olunur, cəmiyyət içərisinə çıxırdılar. Bu tədqiqatların aparıldığı kiçik şəhərlər də qapalı olurdu. Giriş-çıxışa icazə verilmirdi. Türkiyənin bunu həyata keçirməsi üçün böyük vəsait lazımdır. Çünki nüvə tədqiqatlarının aparıldığı yerlər yeraltında yerləşir. Ola bilər ki, dünya buna icazə verməsin. Onu da qeyd edim ki, nüvə ölkələri ilə ciddi əməkdaşlıq da şərtidir. Ciddi kadrlar korpusu lazımdır. Nüvə texnologiyasına sahib olmaq hazırkı vacib elmi tərəq-

qılardan biridir. Türkiyəyə bu hava-su kimi lazımdır. Çünki qonşuluqda İsrail var, İran müəyyən müqavilələrə qol çəkəməsinə baxmayaraq, nüvə silahını hazırlamağa yaxındır. Bundan əlavə, qonşu Rusiya dünyanın qabaqcıl nüvə ölkələrindən biridir. Bu nöqteyi-nəzərdən Türkiyənin də nüvə ölkəsinə çevrilməsi arzuolunan şeylərdən biridir. Çinə atom silahını SSRİ verdi. Pakistanın bu silahı əldə etməsinə Amerika göz yumdu. Şimali Koreya qapalı ölkədir. Heç bir müqaviləni vecinə almır. Onun da nüvə silahı var. İsrail də ABŞ göz yumdu. Elə ölkələr var ki, qısa müddətdə nüvə silahını hazırlaya bilərlər. Almaniya və Yaponiyayı misal göstərə bilərik. 3-4 aya mümkündür. Amma bu ölkələr beynəlxalq müqaviləyə qol çəkdiyinə görə çətin duruma düşüblər".

□ Cavansir ABBASLI

Ermənistan Suriya ətrafında yaşanan gərginliklərdən istifadə edərək işğal altındakı Azərbaycan ərazilərinin qəsbini legitimləşdirmək üçün növbəti aqşınqlara start verib. Bu barədə erməni mətbuatının yaydığı məlumatda deyilir.

Xəbərlərə görə, Ermənistan Azərbaycanın işğal altındakı Dağlıq Qarabağ ərazisində beynəlxalq şirkətlərin iştirakı ilə yeni ekokənd (ekokənd - bir qrup insan üçün ekoloji baxımdan təmiz ərazidə yaşamaq imkanı verən yaşayış tipi-red.) salınacaq. Modern.az saytı Ermənistan KİV-nə istinadən xəbər verir ki, Əsgəran rayonunun Həsəniz (ermənicə "Norqyux") kəndinin yaxınlığında yaradılacaq mərkəz aqrar, təhsil və turizm sahələrində müəssisələrin cəmləşdiyi kompleks rolunu oynayacaq. Oktyabrın 11-də Xankəndində təqdimatı keçirilən layihəni Rusiyada yaşayan erməni biznesmeni Ruben Vardanyanın təsisçisi olduğu "IDEA" təşkilatı maliyyələşdirəcək. Bunun üçün biznesmen 20 milyon dollar vəsait ayırıb. Məlumatla görə, eko-kəndin yaradılmasında İsveçrənin "Gutundgu" şirkətinin əməkdaşları Kristian Müller və Rafael Enzler konsultant rolunda çıxış edəcəklər. İşğal altındakı torpaqlarda gerçəkləşəcək tikinti işlərinə isə Böyük Britaniyanın "Tim Flynn Architects" memarlıq bürosunun rəhbəri Tim Flin başçılıq edəcək. Belə kəndlərdə müalicəvi və istirahət mərkəzləri, ekoloji təmiz məhsulların istehsalı üçün aqrar müəssisələr və s. olur.

Hələlik rəsmi Bakının məsələyə reaksiyası bəlli deyil. Görünən budur ki, işğalçılar eşşək yarışı keçirməkdən tutmuş, şərab festivalına qədər ən müxtəlif layihələri reallaşdırmaqla Qarabağın "sahibləri" olduqları rəyini aşılamaq, bu şəkildə də dünyanın dəstəyini qazanıb Azərbaycanı təslimçisi sülhə vadar etmək istəyirlər. Ancaq Bakının və Azərbaycan xalqının mövqeyi dəyişməzdir, işğal altındakı ərazilər azad olunmasa, hərbi yolu qaçılmaz olacaq. Belə olan təqdirdə isə milyonların cəlb olunması hesabına salınan qəsəbələr də yerlə bir olacaq. Fakt isə onu deyir ki, erməni tərəf ərazilərimizi öz xoşu ilə azad etmək niyyətində deyil.

Hələlik ortaya heç bir nəticə qoya bilməyən ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri bu ayın sonunadək regiona səfər etməyi, Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri ilə danışıqlar aparmağı planlaşdırırlar. Bu barədə APA-ya Minsk Qrupunun amerikalı həmsədri Ceyms Uorlik məlumat verib. ATƏT-in baş katibi Lamberto Zanyer Moskvada Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının Daimi Şurasının iclasında çıxışında da oxşar fikirlər deyib.

Qarabağ nizamlanmasını Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının baş katibi Nikolay Boryuja ilə müzakirə etdiyini deyən L.Zanyer Ermənistan-Azərbaycan sərhədində və

regionda zorakılığın artmasından narahat olduqlarını bildirib. "Siyasi rəhbərliklə iş aparmaq lazımdır", - deyə o vurğulayıb. O, Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri arasında görüşün baş tutacağını da istisna etməyib.

***
Politoloq Arzu Nağıyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, cəbhədə yaranan gərginliyə təsir edən amillərdən bir də regionda baş verən proseslərdir: "Bunların birincisi Rusiyanın Suriya ilə bağlı proseslərə hərbi müdaxiləsidir. İkincisi isə Kollektiv Təşkilatı Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) Ermənistan ərazisində keçirdiyi hərbi təlimlərlə və məhz Ermənistanın bu təşkilatda hazırda sədrlik etməsidir. Məhz belə bir şəraitdə Ermənistan ordusunun sərhədyanı rayonlarda və Dağlıq Qarabağ ərazisi ilə təmas xəttində təxribatları gözləniləndir. Düşünürəm ki, bu yolla ermənilər öz ərazilərində yerləşən 102 sayılı Rusiya diviziyasını da bu problemlərə qatmağa və bir daha müttəfiq olduqlarını sübuta yetirməyə çalışırlar".

A.Nağıyev belə bir durumda türk zabitlərinin Ermənistan ordusunda inspeksiya işlərinə başlamasına da diqqət yetirilməsinə zəruri sayır, ancaq çox da uzaqgedən qənaətlərin çıxarılmasına lüzum görmür: "Aparılması nəzərdə tutulan təftiş işləri 1990 -cı ildən NATO və Varşava Müqaviləsi Təşkilatı arasında müqavilənin davamı əsasında- dır. Bu razılığa əsasən, hər iki təşkilatın sərhəddə təmas xəttində olan adi silahlar yoxlanmalıdır. Yeni müqavilə Avropada Adi Silahlar haqqındadır və təbii ki, Ermənistan və Türkiyə sərhədində də bir tərəfdən NATO qoşunları, digər tərəfdən isə Ermənistan silahlı qüvvələridir. Burada əsas məqsəd adi silahların balanslı olmasıdır. Təbii ki, Ermənistan ordusunun nümayəndələri də həmsərhəd olan Sarqamış və digər ərazilərdə belə yoxlama aparırlar. Bunun isə Dağlıq Qarabağa heç bir aidiyyəti yoxdur və ümumiyyətlə, işğal olunmuş ərazilərdəki silahlar və qoşun hissələri qanunsuz silahlı birləşmələrdir. Təbii ki, artıq silahlar haqqında Avropanın müvafiq strukturlarına məlumat verilməlidir və bunun qarşısının alınması üçün tədbirlər görülməlidir. Yoxlamaların yekun protokoluna uyğun olaraq Azərbaycan öz fikrini bildire bilər. Təəssüf ki, sərhəddə tək Ermənistan ordusu deyil, eyni zamanda Rusiyanın da hərbi hissəsi var və bütün kvotaları üstələyir".

Politoloq qeyd etdi ki, Dağlıq Qarabağda və Azərbaycanın işğal olunmuş digər ərazilərində zorakılığın artması" adlı hesabat hazırlamaq üçün AS-

Ermənilər Qarabağda yeni qəsəbə salır, ATƏT isə danışıqlara çağırır

Azərbaycan və Rusiya arasında növbəti silah anlaşması xəbəri yayıldı; rəsmi Bakı savaşı alternativini görmür; ekspertlər Suriya müharibəsinin Qarabağ münaqişəsinə dolayısı və birbaşa təsirlərindən danışır...

PA-nın Dağlıq Qarabağ üzrə məruzəçisi Robert Volter sentyabrın 15-də Azərbaycan tərəfindən Dağlıq Qarabağa - təmas xəttinə faktaraşdırıcı səfər edib. Lakin belə bir formada hazırlanacaq hesabat separatçıları razı salmayıb və birtərəfli kimi qiymətləndirilib, məruzəçini isə əraziyə buraxmayıblar: "Separatçıların fikrincə, Volter hesabatda onları işğalçı qismində deyil, məhz iki tərəf kimi göstərməli idi. Düşünürəm ki, Avropa Şurası buna adekvat cavab verməlidir və hesabatda bunun qanunsuz olduğunu göstərməlidir. Çünki bu, bir daha separat rejimin və onun havadarlarının beynəlxalq institutlara və onların qaralarına olan saymaz münasibətindən xəbər verir".

Türkiyə-Rusiya qarşdurmasının Qarabağ konfliktinə hansı təsirlərinin olacağına gəldikdə, ekspertin fikrincə, təəssüf ki, Rusiya hələ də Türkiyənin hava sərhədini niyə pozduğu haqda normal bir izahat verməyib və çox güman ki, verməyəcək: "Yəqin ki, bunlar kəşfiyyət xarakterli uçuşlar olub və əsas məqsəd Əsəd rejiminə qarşı Türkiyənin hansı addımlar atacağını öyrənmək məqsədi

daşıyırdı. Bütün xəbərdarlıqlara məhəl qoymayan Rusiya tərəfi Su-30 və Su-24 təyyarələri ilə Türkiyə hava məkanına daxil olub. Təbii ki, buna cavab olaraq Türkiyə tərəfi də öz vertolyotları vasitəsilə iki dəfə Ermənistanın hava məkanına daxil olub və rusların hərbi obyektləri ilə bağlı kəşfiyyət uçuşları edir. Yeni artıq regionun geosiyasi vəziyyətindən asılı olaraq NATO-Rusiya qarşdurması Cənubi Qafqaz dövlətlərinə, o cümlədən Azərbaycanın da hərbi və əməliyyat şəraitinə sirayət etməyə başlayır".

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov isə qeyd etdi ki, Türkiyənin Ermənistanə hərbi heyət göndərməsi ilə bağlı xəbər bir qədər ajiotaj yaradıb: "Əslində isə bu, adi və indiyə kimi də bir neçə dəfə reallaşdırılan bir ziyarətdir. Baxmayaraq ki, bu barədə Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargahının budəfəki açıqlaması bir sıra gərgin və mürekkəb siyasi, geosiyasi proseslər fonunda bir qədər təcüb də doğurmuşdu. Məsələnin incəliklərini dərinə oxumayan və bilməyən dostlarımız bərk narahatçılıq keçirirdilər. Bu da təbii bir-birinə qarşı indi-

yə kimi məhz Ermənistanın həm əvvəlki, həm də indiki hərbi-siyasi rejiminin ağılsızlığına görə yaşanan gərginliklər azalmağa əvəzinə, artan xətlə davam edir. Səbəb isə sadəcəndir: Türkiyə ordusunun nümayəndələri Ermənistanə "Avropada Adi Silahlı Qüvvələr haqqında Müqavilə" çərçivəsində gediblər. Razılışma çərçivəsində Türkiyə tərəfinin rəhbərliyi altında 11 oktyabr tarixindən Avropada Adi Silahlı Qüvvələr haqqında Müqavilə çərçivəsində bizə düşmənlə müqavilə sənədləri rəsmi İrəvanın hərbi sahədəki konkret fəaliyyətinə nəzərət həyata keçiriləcək".

Lakin Ü.Cəfərov xatırladı ki, Türkiyə Nəzarət Qrupu təbaşına deyil, ora həmçinin Slovakiyadan olan hərbiçilə də daxilidir. Onlar bu müddətdə yoxlanmalar həyata keçirib oktyabrın 14-də Ermənistan ərazilərini tərk edib ölkələrinə qayıdacaq, yuxarı komandanlığa rəsmi sənəd təqdim edəcəklər. Araşdırmaçı qrupun işğal altındakı əraziləri də inspeksiya etmək imkanları haqda gedən müzakirələrə toxunan Ü.Cəfərov bunu real saymadı: "Əvvəlki illərdə olduğu kimi, Ermənistanın rəhbərliyi nə Türkiyədən olan nümayəndə heyətini, nə də bu vaxta kimi o bölgələrə gedən heç bir yoxlama qrupunu Ermənistanə o yana buraxmayıblar. Azərbaycan tərəfinin dəqiq məlumatları var ki, işğalçı dövlət qanuni və qeyri-qanuni yollarla əldə etdiyi silahların və avadanlıqların əhəmiyyətli hissəsini məhz işğal altındakı olan və beynəlxalq nəzarətdən kənar qalan ərazilərdə yerləşdirib. Bu, belə olmasaydı, Ermənistanın cinayətkar rejimi çox asanlıqla yoxlama qruplarını o ərazilərə də buraxa bilərdi".

Bezi müşahidələr göstərir ki, Moskva indiki mərhələdə Bakının Ankaranın yox, Rusiyanın yanında yer alması üçün hərəkətə keçib. Belə ki, Rusiya ilə Azərbaycan arasında Azərbaycan Rusiya hərbi texnikasının satışına dair danışıqlar gedir. Rusiya bununla həm əlavə qazanc əldə etmiş olur, həm də Azərbaycanın rəğbətini qazanmış olur. Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, bu barədə iki ölkə hökumətlərarası komissiyasının Moskvada keçirilən iclasında iştirak edən hərbi-sənaye kompleksindəki mənəbe "Rambler" agentliyinə bildirib.

"Azərbaycana hərbi texnika təchizatı müzakirə olunur, ancaq qapalı rejimdə", - deyər

mənəbe bildirib. Mənəbe təkcə onu əlavə edib ki, danışıqlar Azərbaycan Rusiya istehsalı olan hərbi vertolyotların və zirehli tank texnikasının təchizatı barədə aparılır. Azərbaycan Rusiyadan son illərdə milliyəndələri Ermənistanə "Avropada Adi Silahlı Qüvvələr haqqında Müqavilə" çərçivəsində gediblər. Razılışma çərçivəsində Türkiyə tərəfinin rəhbərliyi altında 11 oktyabr tarixindən Avropada Adi Silahlı Qüvvələr haqqında Müqavilə çərçivəsində bizə düşmənlə müqavilə sənədləri rəsmi İrəvanın hərbi sahədəki konkret fəaliyyətinə nəzərət həyata keçiriləcək".

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəisi Vaqif Dərgahlı qəzetimizə dedi ki, Rusiya və Azərbaycan arasında silah, texnika alqı-satqısını şərh etməyəcək. Ötən həftə düşmənlə təmas xəttində baş verənlərə bağlı sorğumuzun cavabında isə bildirdi ki, hazırda təmas xəttində sakitlikdir. Sonuncu itkiləri erməni tərəfin gəzilməsinə gəldikdə, nazirlik sözcüsü bunu təbii saydı: "Onlar çox nadir hallarda itkiləri təsdiqləyirlər. Ancaq bizdəki dəqiq məlumatlara görə, itkiləri çoxdur. Biz konkret mövqeni göstərmədik, çünki düşmənlə müxtəlif mövqələrdən itkilər verməmişdik".

V.Dərgahlı ordunun hazırlıq səviyyəsindən də əminliklə danışırdı: "Cəbhə bölgəsində ola biləcək hər hansı bir hadisəyə silahlı qüvvələrimiz həmişə hazırdır. Son dövrlərdə düşmənin aktivləşməsinin qarşısı silahlı qüvvələrimiz tərəfindən dərhal alınmış və bundan sonra da alınacaq".

Ankaradakı qətləmə sosial şəbəkəni necə vurdu...

Yayın qadağası partlama anına aid videogörüntülərə görə tətbiq edilibmiş

Ankarada 100-ə yaxın insanın həyatını itirdiyi qətləmənin ardınca internet istifadəçiləri üçün facebook və twitterə girmək problem olub. Türkiyə mətbuatının yazdığına görə, sosial medianın iki nəhənginə yavaşlama tətbiq olunub. Maraqlıdır ki, hadisə baş verən saatlarda insanlar daha çox sözügedən şəbəkələrə veb vasitəsilə daxil ola bildi. Quzey İraqdakı PKK hücumları, eləcə də Suruç qətləmə zamanı da sosial mediaya yavaşlama tətbiq olunmuşdu.

Baş nazirlik də meydana gələn partlayış haqqında keçici yayın qadağası götürüldüyü elan edib. Rəsmi açıqlamaya görə, bu, RTÜK (Radio Televiziya Üst Kurumu) tərəfindən keçici olaraq yayın yasağı olub. İddialara görə, yayın qadağası partlama anına aid videogörüntülərə görə həyata keçirilib.

Ankaradakı məlum partlayışla bağlı daha bir ilginç iddia isə hadisədən bir gün öncə twitterdə "Pir Ozan Abdal" adlı hesabdan yazılanlar idi. Türkiyə mətbuatı yazır ki, sözügedən şəxs "Ankarada mümkün olacaq qətləmələrdən birinə səbəb ola bilər" deyə açıqlama yazıb. Ozan Abdal eyni zamanda aşağıdakıları qeyd edib: "Ən qorxunc ehtimal da Suruç və başqaları ola

bilər. Baş verə biləcək bombalı aksiyə ən böyük qətləmələrdən birinə yol açabilir, bu da ehtimal daxildir. Mitinqin qanuni olması qətləmənin siyasi mənfəətə çevrilməsinə səbəb olur, bu vəziyyət də belə bir hücumun ehtimalını artırır".

Kimliyi bilinməyən twitter istifadəçisi eyni zamanda yazıb ki, "sabah orda olsam, əsla və əsla ölkəmizi sevmədi deməsinlər. Mən bu ölkəni Ədirnədən Ardahana qədər çox sevdim". Bu, onun vida mesajı olub.

Maraqlıdır ki, gecə 00.22-dən sonra silsilə paylaşılan 8 tittin sahibi hücumdan sonra hesabını bağlayıb.

Amma sosial şəbəkə vasitəsilə tanınmışlar hadisə ilə bağlı mesajlarını yayıblar. Onlardan bir neçəsini diqqətə çatdırmaq:

Mahsun Qırmızıgül: «Yaşlıq, günah bu ölkəyə. Yaşanılan bu acıları, insanlarımız haqq etmir. Terrorun hər cürünü lənətləyirəm».

Selçuk Yöntem: «Bu nə vəhşilikdir, bu nə insanlıqdır. Lənət olsun bunu edenlərə».

Atilla Taş: «Ankaradakı partlamada həyatını itirənlərə rəhmət, yaralıları şəfa diləyirəm. Hər kim bu qandan xoşlanırsa, ona da lənət diləyirəm».

Arda Turan: «Ankarada həyatını itirən vətəndaşlarımızı Allahdan rəhmət diləyirəm. İcimiz yanır. Bu gözəl ölkə qaradaşlıq coğrafiyası olsun artıq».

Gülben Ergen: #Ankara #LanetOlsunTerror#ŞiddetLanetOlsun

Cem Yılmaz: «Başımız sağ olsun. Terrora, insan həyatını heçə sayan hər fikrə lənət olsun».

Amma sosial şəbəkədə də bu qətləmə törədənərlə bağlı müxtəlif fikirlər, təpkiyə vardı. Bu hadisənin PKK tərəfindən törədilməsi, eləcə də hədəf olaraq solçuların göstərilməsi də ana xətlərdən biri idi. Ankarada yaşayan həmkarımız Şəhla Əbusəttar bu cür düşüncədə olanlara sosial şəbəkədəki hesabından cavab vermişdi: "Solçular ölmüş, solçular yapmış, iyi olmuş diyen zihniyyət sizin içində insanlık ölmüş, hepinizden tiksiniyorum... Solçular ölmüş diye sevinen bir kişi dahi varsa kendi dostluyundan çıksın. Kana bakıp sevinen və müslümanım diyenler ben kafir olmaya varım, yeter ki sizden olmayım... Gerizekalılar, insan ölmüş, insan, başınıza gelsin, inşallah".

Sevinc TELMANQIZI

Elan
Qəbələ rayonu Vəndam kəndində parket fabriki bütün avadanlıqları ilə birlikdə, çox ucuz qiymətə (7500 AZN) təcili satılır.
Tel: 070 335 90 15

Binəqədi-Xırdalan şossesi yaşayış massivi, Respublika Dövlət Yol Polisinin yaxınlığında əlverişli qiymətə 4 sot torpaq sahəsi satılır. 2,5 metr hündürlükdə daş hasarın içərisində, əla yerdə. İşıq, qaz, su 15 m. məsafədə yerləşir. Yenilənmiş kanalizasiya xətti, meyvə ağacları var. Yol asfalt-beton.
Tel: (050) 614-40-24

Elan
Buzovna dairəsində, Daxili Qoşunların yanında 7 sot torpaq satılır. Sotu 7500 AZN.
Əlaqə telefonu: (050) 343-59-72

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks halqa qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN
Tel: (055) 776-70-34

Banklara borcu olan vətəndaş ölkədən qaçmaq istəyərkən saxlanıldı

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) əməkdaşları dövlət banklarına olan külli miqdarda borcunu ödəməkdən yayınmaq məqsədilə ölkəni qeyri-qanuni yolla tərk etmək niyyətində olan şəxsi saxlayıblar.

DSX-nin mətbuat mərkəzindən BAKU.WS-ə verilən məlumata görə, dünən keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Balakən rayonu Mazımçay kəndi ərazisindəki zastavanın xidməti sahəsindən dövlət sərhədini Azərbaycandan Gürcüstan istiqamətində pozmağa cəhd göstərən bir nəfər Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, 1974-cü il təvəllüdü Sadıqov Səməd Qüdrət oğlu saxlanılıb.

Müəyyən edilib ki, S.Sadıqov dövlət banklarına olan külli miqdarda borcunu ödəməkdən yayınmaq məqsədilə ölkəni qeyri-qanuni yolla tərk etmək niyyətində olub.

Fakt üzrə araşdırma tədbirləri davam etdirilir.

Xalq artisti zəhərlənmə diaqnozu ilə xəstəxanaya yerləşdirilib

Azərbaycanın xalq artisti Nazpəri Dostəliyeva zəhərlənib. "Report"un xəbərinə görə, xalq artisti 1 saylı Klinik Tibbi Mərkəzin Toksikologiya şöbəsinə aparılıb.

Belə ki, xalq artisti yuxu pozğunluğuna qarşı dərman atıb. Lakin dərman əks effekt göstərüb. Bu səbəbdən də o, təcili 1 saylı Klinik Tibbi Mərkəzə aparılıb. Mərkəzdə ona zəhərlənmə diaqnozu qoyulub.

1 saylı Klinik Tibbi Mərkəzdən fakt təsdiqlənib: "Hadisə oktyabrın 10-da baş verib. Nazpəri Dostəliyeva həmin gün xəstəxanaya gəlib. Həkim məsləhəti ilə bir gün xəstəxanada yatıb, səhəri gün, yeni oktyabrın 11-də evə buraxılıb".

Abşeron və Xətai rayonlarının qaz təchizatı məhdudlaşdırılır

Abşeron magistral qaz kəmərləri sahəsində cari təmir işləri aparılacaq. SOCAR-dan "APA-Economics"ə verilən məlumata görə, oktyabrın 13-də saat 10:00-dan 18:00-dək "Qaz İxrac" İdarəsinin Abşeron magistral qaz kəmərləri sahəsinin "Əhmədli", "Mehdiabad" və "Novxanı" qazpaylama stansiyalarında, eləcə də bəzi ölçü qovşaqlarında cari təmir işləri aparılacaq.

Təmir müddətində Abşeron rayonunun Mehdiabad və Novxanı kəndlərinin qaz təchizatında məhdudiyətlər olacaq. Aparılan işlərin Bakının Xətai rayonunun bir hissəsinin qaz təchizatına təsir göstərməsi də mümkündür.

Gəncədə ana və qızı bıçaqlandı

Gəncə şəhərində bıçaqlanma hadisəsi baş verib. APA-nın qərb bürosunun verdiyi məlumata görə, Gəncə şəhər sakini, 1977-ci il təvəllüdü Xarafruz Elnarə və onun 1998-ci il təvəllüdü qızı Xarafruz Səkinə bıçaq xəsarətləri ilə Gəncə şəhər Təcili Tibbi Yardım Xəstəxanasına yerləşdirilib.

Dərhal əməliyyat edilən ana və övladının vəziyyəti orta-ağır qiymətləndirilir. Qadın spirtli içki qəbul edən qayını tərəfindən bıçaqlandığını deyib.

Faktla bağlı Gəncə Şəhər Baş Polis İdarəsində araşdırma aparılır.

Kişilər!!! Axırımı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən əyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Havalar bir az soyuyan kimi dəm qazından zəhərlənmələrin sayı da artır. Hələ ki kəskin soyuqların olmamasına baxmayaraq, müxtəlif informasiya mənbələrində hər gün dəm qazından zəhərlənmə ilə bağlı xəbərlər rast gəlik. Sonuncu olaraq Şabranda dəm qazı bir gənc qadının həyatına son qoyub. Bəs hər il təkrarlanan və can almağa davam edən dəm qazı zəhərlənmələrinin səbəbi nədir? Bunun qarşısını necə almaq olar?

Azad İstehlakçılar Birliyinin kommunal məsələlər üzrə eksperti **Nüsrət Qasimov** dəm qazından zəhərlənmələrin başlıca təqsirkarının elə insanların laqeydliyi və səhlənkarlığıdır. Bəzi mütəxəssislər deyir ki, dəm qazı iysizdir. Amma elə deyil. Dəm qazının sarımsaq iyinə bənzər iy var. İnsanlar bu iy hiss etsələr də, gözləri yaşarsa da, öz talelərinə laqeyd yanaşırlar. Qazın təhlükəsiz istifadə qaydaları istehlakçılar tərəfindən tez-tez pozulur. İnsanlar özbaşlarına qaz təmir edir, qaz quraşdırırlar. Qaz ustalarının lisenziyası olmalıdır. Qaz ustaları işə başlamadan əvvəl onlara naryad yazılmalıdır, təlimat verilməli, dərs keçirilməlidir ki, hərə əlinə bir çamadan alıb şəhərin canına "qaz ustasıyam" deyib düşməsin. Bu cür insanlar qazdan təhlükəsiz istifadə qaydalarını

nir, beyin toxumaları ölür və beləliklə, insanın həyatının sonu olur. Dəm qazından ölmələrə, zəhərlənmələrə səbəb insanların laqeydliyi və səhlənkarlığıdır. Bəzi mütəxəssislər deyir ki, dəm qazı iysizdir. Amma elə deyil. Dəm qazının sarımsaq iyinə bənzər iy var. İnsanlar bu iy hiss etsələr də, gözləri yaşarsa da, öz talelərinə laqeyd yanaşırlar. Qazın təhlükəsiz istifadə qaydaları istehlakçılar tərəfindən tez-tez pozulur. İnsanlar özbaşlarına qaz təmir edir, qaz quraşdırırlar. Qaz ustalarının lisenziyası olmalıdır. Qaz ustaları işə başlamadan əvvəl onlara naryad yazılmalıdır, təlimat verilməli, dərs keçirilməlidir ki, hərə əlinə bir çamadan alıb şəhərin canına "qaz ustasıyam" deyib düşməsin. Bu cür insanlar qazdan təhlükəsiz istifadə qaydalarını

Havalar soyudu, "dəm qazı terroru" başladı...

Ekspert: "İnsanlar qazdan təhlükəsiz istifadə qaydalarını bilmirlər"

bilmirlər. Cihaz işləməyində onun gözünü deşib böyüdürlər ki, təmir etdim. Bu da abonentlərə sərf edir. Amma onlar bilmirlər ki, bunun nəticəsi pis olacaq".

N.Qasimov dəm qazından zəhərlənmələrə bir səbəbin də qaz peçlərinin harada gəldi quraşdırılmasının olduğunu dedi: "Qaz peçini harada gəldi quraşdırmaq olmaz. Statistika göstərir ki, zəhərlənmələrin 90 faizi hamamxanada və yataq otağında olur. Qaz olan hamamın hündürlüyü 2 metr 20 santimetr olmaqla həcmi 7 kub metr olmalıdır. Hamamın qapısının aşağısında dəliklər olmalı və bayıra açılmalıdır. Eyni zamanda tüstü bacası düzgün işləməlidir. Tüstü bacası düzgün işləməyində dəm qazından ölüm halları baş verir. Qazdan təhlükəsiz istifadə qaydalarına görə "pyatiminutka" deyilən su qızdırıcısının tüstü bacaları rübdə bir dəfə təmizlənməlidir. Digər yandırıcı cihazlar isə qış mövsümü qabağı təmizlənməlidir. Təəssüflər olsun ki, bu

iş heç kim öhdəsinə götürmür. Qazdan təhlükəli istifadə qaydalarında yazılıb ki, bu işlə mülkiyyət sahibi özü məşğul olmalıdır. Əgər ev sənədi olan həyət evidirsə, bu işi ev sahibi görməli, yox, əgər hökumət evidirsə, bu işi yerli icra orqanları, mənzil istismar sahəsi həyata keçirməlidir. Təəssüflər olsun, 40 ildən çoxdur ki, bu işlə məşğul olan yoxdur. Tüstü bacaları öz ümidlərinə qalıb. İnsanlar da dərk etmir ki, tüstü bacası düzgün işləməyində o, dəm qazını içəri ötürür və beləcə otaqda olan insan zəhərlənir. Dörd gözülü qazlar quraşdırılan mətbəxin həcmi 15 kub metr olmalıdır. Yeni 2 metr 20 santimetr hündürlük saxlanılmaqla pəncərəsi olmalı, ventilyasiya kanalı olmalı və təbii işıq mənbəyi olmalıdır. Qaz yanan otaqda uzun müddət yatmaq, istirahət etmək olmaz. Ventilyator sistemi elə qurulmalıdır ki, həmin mənzillərin otağı bir saatda 3 dəfə dəyişilən olsun. Bundan başqa, qaz yanan otaqlarda detektor deyilən qaz siqnal aparatı

quraşdırılmalıdır. Bütün xarici ölkələrdə bu cihaz quraşdırılıb. Yalnız Azərbaycanda yoxdur. 10-12 manat qiyməti olan bu cihaz quraşdırılmır, sonra da təqsirkar axtarırlar".

Bəs dəm qazı ilə zəhərlənməni necə müəyyən etmək olar? Dəm qazı ilə yüngül zəhərlənmə zamanı zərərçəkəndə başgicəllənmə, baş ağrısı, quru öskürək, ürəkbulanma, qusma kimi əlamətlər meydana çıxır. Daha ağır zəhərlənmə zamanı isə qıcolmalar, huşun uzun müddət itirilməsi, beyin ödemi, ürəyin zədələnməsi baş verir. Yadda saxlamaq lazımdır ki, kiçik yaşlı uşaqlar az miqdarda dəm

qazından hətta həyatlarını itirə bilərlər!

Dəm qazı ilə zəhərlənmə zamanı ilk tibbi yardım olaraq zərərçəkəni dərhal açıq havaya çıxarmaq (*balkona, çölə*), əynindəki paltarın yaxasını, kəmərinə və sairə açmaq, ona yanoturaq vəziyyətdə saxlamaq (*ağ ciyər ödeminin qarşısını almaq üçün*), zərərçəkənin alına, sinəsinə soyuq kompres qoymaq lazımdır. Əgər zərərçəkənin ürəyi dayanıbsa və nəfəs almırsa, dərhal reanimasiya tədbirlərinə başlamaq, yəni ürəyin xarici masajı və süni tənəffüs vermək lazımdır. Dəm qazı ilə zəhərlənmənin ilk əlamətləri meydana çıxan kimi dərhal təcili yardım çağırmaq lazımdır. Hətta zərərçəkənin vəziyyəti sizin göstərdiyiniz ilkin tibbi yardımdan sonra yaxşılaşsa belə, yenə də təcili yardım çağırmaq vacibdir.

□ Günel MANAFILI

BVF yeni böhranın anonsunu verdi

Qurum rəsmisinin sözlərinə görə, faizlər azaldılmasa, böhran qaçılmazdır:

"İnkişaf etmiş ölkələrin bir çoxunda risk hələ də aşağı artımla bağlıdır"

Beynəlxalq Valyuta Fondu (BVF) rəhbəri Kristine Lagarde Perunun paytaxtı Limada keçirilən illik toplantıda Mərkəzi Bank rəhbərlərini xəbərdar edib. Lagarde banklara faizləri aşağı saxlamağı və iqtisadiyyatlarını canlandırmaqları məsləhət görüb: "Yoxsa yeni bir böhran hazır olun. İnkişaf etmiş ölkələrin bir çoxunda risk hələ də aşağı artımla bağlıdır. Artımın dəstəklənməsi üçün pul siyasəti addımları genişləndirilməlidir", - BVF rəhbəri deyib. Onun sözlərinə görə, faizlər azaldılmasa, böhran qaçılmazdır. Yerli ekspertlər isə bu açıqlamaya fərqli münasibət bildiriblər.

Ekspert Natiq Cəfərlinin sözlərinə görə, bütün dünya nəfəsini tutaraq ABŞ-da Federal Ehtiyat Sisteminin (FED) atacağı addımı gözləyir: "Əgər FED faiz artımına gedəcəksə, bütün dünya likvidlik azalacaq, ucuz pul dövrü bitəcək, kreditlər bahalacaq, dolların məzənnəsi artacaq. Bu da inkişaf etməkdə olan ölkələrə daha ciddi təsir göstərəcək, çünki onlara gələn yatırımlar və "sıcaq para" azalacaq, bu isə həmin ölkələrdə investisiyaların azalmasına səbəb olacaq. Xanım Lagardenin açıqlaması məhz buna işarətdir".

Ekspert Əkrəm Həsənov isə qeyd edib ki, açıqlamada yəqin ki, BVF inkişaf etmiş ölkələri nəzərdə tutur: "Orada normal bank sistemi var, faiz dərəcələrini bazar tənzimləyir, mərkəzi banklar isə korrekte edir. Onların dərəcələri onsuz da aşağıdır bizə baxanda. Yeni bu təklif bizə aid deyil. İnkişaf etmiş ölkələrdə mərkəzi bankdan bütün banklar kredit götürə bilər. Buna görə də mərkəzi bankın faiz dərəcəsi bütün bank sisteminin dərəcələrinə təsir edir. Bizim Mərkəzi Bankın dərəcəsi 3 faizdir. Yeni aşağıdır kifayət qədər. Amma nə olsun ki? Bankların hamısı götürə bilmir onsuz da. Buna görə də bizim Mərkəzi Bankdan kredit alan bank dərəcəsinə endirmir. Amma hamısı bu krediti ala bilsəydilər, faizlər enərdi. Buna görə də bir təklif var. Mərkəzi Bank kredit vermək istədiyi məbləği elan etməli və bütün banklar arasında bölüşdürməlidir. Yalnız bu halda faiz dərəcələri düşəcək və iqtisadiyyatımız inkişaf edəcək. Mərkəzi Bankın bu işdəki qeyri-şəffaflığı korrupsiya üçün zəmin yaradır və iqtisadiyyatı geriləyir".

□ RÖYA

Bankla vəkilin məhkəməsi başladı

Əkrəm Həsənov: "“Nikoil Bank” mənimlə olan prosesinə bitərəf hakim baxmasından qorxur"

Oktabrın 12-də "Nikoil Bank"-ın vəkili Əkrəm Həsənov qarşı iddiası üzrə Yasamal Rayon Məhkəməsində hazırlıq iclası olub. Bu barədə vəkili özü məlumat verib. O bildirib ki, hakim Zəfər Quliyev məhkəmə tərkibinə etirazın olub-olmaması barədə sual verən kimi o, söz istəyib: "Bankın nümayəndəsinə bildirdim ki, hakim mənim uzaq qohumumdur: onun həyat yoldaşı mənim qaynımın həyat yoldaşının dayısı qızıdır. Ondan soruşdum: bununla bağlı hakim etirazı varmı?"

Bankın nümayəndəsi cavab verdi ki, xeyr, yoxdur. Dedim ki, "Nikoil Bank"-ın hakimə etiraz etməməsi mənim hakimə etiraz etməyim üçün əsasımı daha da ciddiləşdirir. Belə ki, məlum olduğu kimi, iddia predmeti olan facebookdakı yazımı 15-dən çox KİV dərc etmişdi. Amma iddiada mənimlə bərabər cavabdeh qismində yalnız "Aznews.az" portalı göstərilib. Məhz onun ünvanı üzrə də iddia Yasamal Məhkəməsinə verilib. Mənim ünvanım üzrə verilsəydi,

işə Xətai Məhkəməsi baxmalı olacaqdı. "Nikoil Bank" niyə belə edib? Hələ avqust ayında bank mənə məktub yazaraq təkzib verməyimi xahiş etmişdi. Həmin məktubu bankın İdarə Heyəti sədrinin hüquqi məsələlər üzrə müşaviri Ayxan Rüstəmzadə imzalamışdı. Yeni məsələ ilə əlaqədar bankın məsul şəxsi məhz odur. Həmin Rüstəmzadə hakim Zəfər Quliyevin yaxın dostudur. 2012-ci ilədək Rüstəmzadə məhkəmə siste-

mində çalışıb. 2012-ci ildən isə "Nikoil Bank"-a keçib. Məhz 2012-ci ildə də Rüstəmzadənin köməyi ilə hakim Zəfər Quliyev "Nikoil Bank"-dan 25 il müddətinə 50000 manat məbləğində ipoteka krediti götürərək Bakı şəhəri, Gəncə prospekti, ev 73-də 47 nömrəli mənzili alıb. Başqa sözlə, hakim borclu olduğu "Nikoil Bank"-dan asılı vəziyyətdədir. Ən azı ona görə ki, "Nikoil Bank" kredit üzrə ona edilmiş və ya ediləcək güzəştlə-

rində maraqlıdır. Hakimin maaşı yüksək deyil, himayəsində isə həyat yoldaşı və iki uşağı var, üstəgəl, valideynlərinə də kömək edir. Beləliklə, hakimi "Nikoil Bank"-la şəxsi dostluq və kredit öhdəliyi bağlayır. Məhz buna görə də iş ona gəlib düşüb və "Nikoil Bank"-ı heç mənim hakimlə qohumluq əlaqəm də narahat etmir".

Vəkil qeyd edib ki, Mülki Prosesual Məcəllənin 19-cu maddəsinə görə, hakimin obyektivliyinə və qərəzsizliyinə şübhə doğuran kifayət qədər əsas varsa, ona etiraz edilə bilər: "Bu halda hakim ümumiyyətlə özü-özünə etiraz etməyə borcludur. Lakin hakim bunu etməyib. Buna görə də mən hakimə etiraz edirəm. Çıxışından sonra hakim özünü o qədər itirmişdi ki, heç mənəndən dədiyimə dair sübut da istəmədi, halbuki qanuna görə istəməli idi. Başını qaldırmadan həm bank qarşısında kreditinin olduğunu, həm də Rüstəmzadə ilə dost olduğunu etiraf etdi".

Onun sözlərinə görə, hazırlıq iclasının sonunda hakim bildirib ki, iclas etiraza baxılması üçün təxirə salınır: "Etiraza Yasamal məhkəməsinin sədri baxacaq. Növbəti iclas 27 oktyabra təyin edildi. Adı etirazın baxılmasına 15 gün niyə lazımdır? Səbəb odur ki, 26 oktyabr tarixində hakimin 5 illik səlahiyyət müddəti bitir. Başqa sözlə, həmin tarixədək yenidən təyin olunmalıdır. Buna görə də onadək qalmaq alın olmağın, adının hallanmasını istəmir ki, birdən nəticədə təyin olunmasına mane olar. "Nikoil Bank" mənimlə olan prosesinə bitərəf hakim baxmasından qorxur. Çünki haqsızdır".

□ RÖYA

MÜSAVAT

Son səhifə

N 226 (6254) 13 oktyabr 2015

Ariqlamağın sadə yolu - qoz suyu...

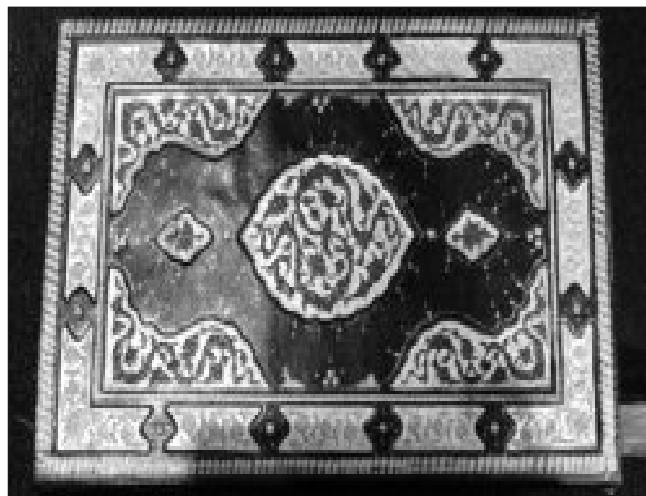
Təbii üsullarla ariqlamaq istəyənlər üçün hər gün yeni yol tapılır. Onlardan biri də son günlər haqqında çox danışılan qoz suyu möcüzəsidir. Sadəcə, su və qozla hazırlanan, içdikcə insanı ariqladan bu qarışıq ideal çəkiddə qalmaq istəyənlərin ən yaxşı köməkçisi olacaq.

Öncə onu qeyd edək ki, qoz suyu içmək insanı, sadəcə, ariqlatmır, həm də sağlamlığa müsbət təsir edir. Qoz suyu hamı üçün yararlıdır. Uşaq əmizdirən analar, zob xəstələri, xolestərinə əziyyət çəkənlər, bir sözlə, hər kəs belə suyu içə bilər. Qoz omeqa-3 yağ turşuları və zülalla zəngindir. Ona görə də insanı uzun müddət tox saxlayır, bədəndə toplanan yağları əridir.

Qoz suyunu əldə etmək çox asandır. Sadəcə, 1 ədəd qoza və 1 stəkan otaq temperaturunda suya ehtiyacınız var. Qozu suyun içinə salın və səhərə kimi qaranlıq yerdə saxlayın. Beləliklə, qozun tərkibindəki bütün yararlı maddələr və minerallar suya çıxacaq. Həmin suyu səhər açqarına için və suyun içində qalan qozu yeyin. İstədiyiniz çəkiyə qovuşana qədər bu prosesi davam etdirin (milli.az).

540 min sterlinqlik Quran

Mahmud Cəlaləddin tərəfindən yazılan Sultan Abduləzizə aid Quran əl yazması İngiltərədə 540 min sterlinqə satılıb. XVIII əsrin ikinci yarısında Mahmud Cəlaləddin tərəfindən yazılan Quran İngiltərənin məşhur Christies Hərrac evində satışa çıxarılmışdı. İslam əsərləri evinin ən dəyərli nümunəsi olan Quran nümunəsi Sultan Abduləzizin qızı Nəzimə Sultanın kitabxanasından tapılıb. Nüsxə baş naziri əl-Geylaniyə hədiyyə olaraq verilib. İkinci bir bənzəri olmayan Quranın bu qədər yüksək qiymətə satılması sevinclə qarşılanıb.

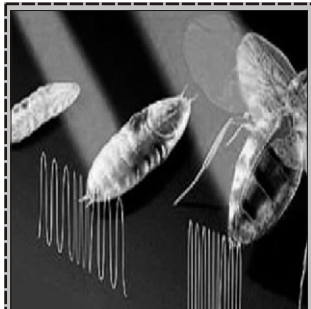

Heyvanın faydaları

Heyva - sərt, sarı rəngli, iri, içərisində xırdatumları olan üzəri tükcüklü meyvədir. Bu meyvə xüsusilə A və B vitamini ilə zəngindir. Payızda dəyən meyvələrdən olan heyva mədə-bağirsəğnin işini gücləndirir. Amma çox istifadə qəbzliyə səbəb ola bilər.

Heyva qanı təmizləyir, ürək çirpintilərinə qarşı faydalıdır. Bronxit və vərəm kimi ağciyər xəstəliklərində öskürəyə qarşı yararlıdır. İnkişaf edən uşaqların sümüklərinin möhkəmlənməsinə kömək edir. Heyva hər yaşda olan insanların sinir sistemini gücləndirir, mədə-bağirsəği zərərli mikroblardan təmizləyir, dəriyə və dırnaqlara parlaqlıq qazandırır. Qızdırmanı aşağı salır, stressə qarşı təsirlidir. Qaraciyər, öd, ürək, qanaxmalara, mədə və bağırsağ xəstəliklərində misilsizdir. Kalorisi aşağıdır, yarpaqlarından qarqara edilməsi çox xeyirlidir.

Heyvanın tibbi faydaları ilə yanaşı, kosmetik önəmi də var. Belə ki, tumunun dəmləməsi saçlara sürüləndə onlara parlaqlıq qazandırır. Üz və boyunda tətbiqi isə qırıqların azalmasına kömək edir.

Lazerlə idarə edilən ürək

Ürək xəstəliyindən əziyyət çəkən insanların istifadə edə biləcəyi yeni elektrikli ürək lazerlə idarə ediləcək. Araşdırmaçılar ilk olaraq bir ağcaqanadın genetikasını dəyişdirərək ürəyinə su yosunundan hazırlanan və lazer işığına həssas hüceyrələr yükləyib. Daha sonra ağcaqanadın üzərinə lazer işığı tutularaq ürəyin hərəkətinə nəzarət edilib. Həşəratın ürək hərəkətlərinin lazerlə dəyişdiyini gören araşdırmaçılar eyni üsulu insan ürəyi üzərində də yoxlamağı planlaşdırırlar.

QOÇ - Ümumi ab-hava əsəblərinə mənfi təsir göstərsə də, bu, qarşınıza qoyduğunuz məqsədlərə yetişməkdə sizə mane olmayacaq. Hərdəmxəyalıq, acıdillilik etməyin. Xeyir işlərə dəvətdən yayınmayın.

BUĞA - Saat 11-ə qədərki vaxtı nəzərə almasaq, bu təqvimin bəhrəsini hər addımda görəcəksiniz. Vəzifəli şəxslərlə ünsiyyəti dərinləşdirin. Əmin olun ki, müzakirələrdən asılı olaraq həyatınız dəyişəcək.

ƏKİZLƏR - Günboyu qazanc əldə etmək üçün yaxşı imkanlarınız olacaq. Vaxtın darlığını nəzərə alıb yarımçıq işlərinizi tezliklə yekunlaşdırmağa çalışın. Əks təqdirdə, qarşıdakı həftəni problemli keçirəcəksiniz.

XƏRÇƏNG - Daxilinizdə mövcud olan ümumi gərginliyi dəf etmək üçün mübarək insanlarla ünsiyyət qurun, ziyarətlərə baş çəkin. Ulduzlar saat 15-dən sonra ovqatınızda müsbət dönüş seziləcəyini bildirir.

ŞİR - Astroloji göstəricilər daha çox şəxsi büdcənizin artacağından xəbər verir. Hətta bunun naminə digər məsələləri ikinci plana da sala bilərsiniz. Qisası, bu gün cibiniz boş qalmamalıdır. Uzaq yola çıxmayın.

QIZ - İxtiyarınızda olan bu gün sizin üçün çox sakit keçəcək. Amma kiməsə borc vermək uğurlu deyil. Hüquqi sənədlərinizi qaydasına salın. Validəyənlinizə, yaşlı qohumlarınıza diqqəti artırın.

TƏRƏZİ - Kosmik ahəngə uyğunlaşmağı bacarsanız, qaygılarınız da azalacaq. Qlobal problemlərinizin həll olunması üçün canfəşanlıqlarınızı artırmalısınız. İş yerini dəyişmək barədə tələskənlik etməyin.

ƏQRƏB - Ümumi məziyyətlərinə görə düşərli gün hesab etmək olar. Amma nəzərdə tutduğunuz ideyaları həyata keçirmək üçün mütləq risk etməlisiniz. Onsuz da əksər işləriniz risklər hesabına reallaşır.

OXATAN - Qarşınızda uğurlu bir gün durur, paralel olaraq bir neçə işdə fəaliyyət göstərə bilərsiniz. Hadisələrin müsbət inkişafı daha şanslı olmağınıza şərait yaradacaq. Rəhbərliklə mehriban davranın.

OĞLAQ - Perspektivlərinizin reallaşması üçün bir qədər mürəkkəb gündür. Hətta vəzifə pilləsində müəyyən uğursuzluq ehtimalınız da var. Tərəddüd etdiyiniz məsələlərdə təcrübəli insanlarla məsləhətləşmələr aparın.

SUTÖKƏN - Ulduzlar saat 16-ya qədər ayıq-sayıqlığınızı artırmağınızı məsləhət görür. Ələlxüsus da fəaliyyət zəminində baş verən bütün proseslərdə neytrallıq nümayiş etdirməlisiniz. Səfərə çıxmaq olmaz.

BALIQLAR - Gün ərzində aldığınız heç bir dəvətə "yox" deməyin. Çünki astroloji göstəricilər tarixi bir gün yaşayacağınızı bildirir. Fərsəti fəvriyə verməmək lazımdır. Amma özünüzdə bədxah adamlardan qoruyun.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Qoroskop

(13 oktyabr)

Qəpiklərlə sərvət qazandı

İngiltərənin Ceshire şəhərində yaşayan Von Heyvod Betva adlı əsgər internetdə şans oyunu oynayıb. 36 yaşlı gənc 25 pen qoyduğu şans oyunundan 13 milyon 213 min 838 sterlinq qazanıb. "Daily Telegraph"ın xəbərinə görə, Betva atasının ürəyindən və ciyərindən əməliyyat olunmasının vacib olduğunu, pulu ona xərcləyəcəyini deyib. Şanslı əsgərin ikinci planı isə qohumları ilə gəmi səyahətinə çıxmaqdır.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYSAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300